

NARVA KEELTELÜTSEUM

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

2026

1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

(1) Narva Keeltelütseum (edaspidi kool) on Narva Linnavalitsuse hallatav õppeasutus, mis võimaldab omandada põhiharidust ja üldkeskharidust.

(2) Kooli õppekava on õppe- ja kasvatustöö alusdokument, mis lähtub põhikooli ja gümnaasiumi riiklikest õppekavadest, kooli arengukavast, kooli eripärast ning piirkondlikest vajadustest. Kooli õppekavas kirjeldatud õpitulemused on kooskõlas riiklikes õppekavades sätestatud nõuetega. Kooli lõpetaja saavutab riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemused.

(3) Kooli õppekava koosneb üldosast (käesolev dokument) ja lisadest. Lisades esitatakse eraldi põhikooli ja gümnaasiumi ainevaldkondade kavad (lisad 1–15) ja valikkursuste kavad (lisa 16). Kool rakendab enda koostatud valikõppeainete kavasid, mis toetavad õppekava eesmärkide saavutamist. Iga õpetaja koostab kooli õppekava alusel töökava vastavalt koolis kehtestatud korrale. Töökavasid ajakohastatakse vajaduse korral ning vähemalt iga õppeaasta alguses. Kooli õppekava on avalik ning kättesaadav kooli veebilehel <http://www.narvakl.edu.ee/et/>

2. Kooli väärtused ja eripära

(1) Kooli alusväärtused toetuvad riiklikus õppekavas kehtestatud ning arvestavad kooli paikkondliku eripäraga. Kool tegutseb piirkonnas, kus märkimisväärne osa elanikkonnast on vene emakeelega ning kus igapäevases suhtluses kasutatakse laialdaselt nii eesti kui ka vene keelt. Kooli prioriteet on kujundada oskusi, mis võimaldavad edukalt toime tulla mitmekeelses keskkonnas ning kujundada õppijaid, kes suudavad tulemuslikult kasutada eesti, vene ja inglise keelt erinevates suhtlusolukordades.

(2) Kool tegutseb alates 1988. aastast. Seoses eestikeelsele õppele ülemineku reformiga on kool alates 1. septembrist 2024 eestikeelsele haridusele ülemineku protsessis. Klassides, mille suhtes eestikeelsele õppele ülemineku kohustus vastaval õppeaastal veel ei kohaldu, jätkub õpe üleminekusätete kohaselt senise õppekeele alusel. Gümnaasiumiastmes korraldatakse õpe kehtivates õigusaktides sätestatud eesti keele kasutamise nõudeid järgides. Eesti keelt õpetatakse kõikides klassides õppeaine „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel. Kool pöörab erilist tähelepanu just keeleõppele, kuna keeleoskus toetab õppija hariduslikku, tööalast ja ühiskondlikku toimetulekut, avardab inimese silmaringi ning loob võimalused haridustee jätkamiseks või elukutse leidmiseks nii Eestis kui välismaal. Põhirõhk on eesti ja inglise keele õpetamisel. Koolil on pikaajaline kogemus inglise keele süvaõppe korraldamisel. Põhikoolis pakub kool, vanemate soovi arvestades, võimalust õppida inglise keelt süvendatult alates 2. klassist ning sellele lisaks on võimalus õppida inglise keele ringides ja erinevates programmides alates 1. klassist. Gümnaasiumiastmes luuakse eeldused inglise keele omandamiseks kuni C1-tasemeni, mis võimaldab soovi korral valmistuda rahvusvahelisteks inglise keele eksamiteks (FCE, CAE, IELTS, TOEFL).

(3) Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool arvestab nii õpilaste valdkonnaspetsiifiliste vajaduste kui nende individuaalsete eripäradega. Koolis jätkub varasemalt alustatud keelekümblosõpe vastavalt kehtivale õiguslikule regulatsioonile ja kooli õppekorraldusele ning gümnaasiumis kujundab õpilane oma individuaalse õpitee, valides kooli pakutavate valikkursuste hulgast vastavalt oma huvidele, võimetele ja tulevikuplaanidele.

(4) Kool loob eeldused teaduspõhise maailmapildi kujundamiseks, pöörates õppetöös rõhku allikakriitilisusele ning loogilise mõtlemise arendamisele. Teoreetiline osa on tasakaalus praktiliste ülesannetega, arendades õpilase analüüsi- ja eneseväljendusoskust.

(5) Kool rakendab nüüdisaegseid õppemetoodikaid, sealhulgas aktiivõppe meetodeid, ning arvestab õpilaste individuaalsusega. Kooli üheks prioriteediks on õpilaste võimete arendamine ja toetamine aineolümpiaadidel, konkurssidel ning teistel akadeemilistel võistlustel osalemiseks ja nendel edukaks esinemiseks.

(6) Kool kujundab õpilases väärtushoiakuid ja -hinnanguid, pöörates rõhku esteetilistele ja eetilistele valikutele, mis loovad võimaluse õnnelikumaks ja kvaliteetsemaks eluks. Iga inimene panustab oma väärtushoiakute kaudu parema ja turvalisema ühiskonna loomisse, mis on eduka ühiskonna koostoitimise aluseks. Kool väärtustab hoiakuid ja teadmisi, mis toetavad inimese eneseteostust ning ühiskonna kestlikku arengut.

(7) Kooli õppekava toetub riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtustele, mis tulenevad Eesti Vabariigi põhiseadusest, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonist, lapse õiguste konventsioonist ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu ees, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus riigikeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

(8) Kool toetab õpilaste lõimumist ja sotsialiseerumist Eesti ühiskonnas, mille aluseks on eesti kultuuri traditsioonid, Euroopa ühiseväärtused ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutused. Sellega toetab kool kõigile õpilastele võrdsete edasiõppimis- ja tööalaste võimaluste kujunemist. Kool peab oluliseks Eesti ühiskonna jätkusuutlikku sotsiaalset, kultuurilist, majanduslikku arengut ja keskkonnasõbralikkust, mida kannavad edasi kõlbelise kasvatusena noored.

3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

3.1 Üldsätted

(1) Koolil on hariv ja kasvatav ülesanne, mis annab oskused toimetulekuks igapäevaelus. Põhihariduses aitab kool kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülseteks isiksusteks, kes on teadlikud oma huvidest ning kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl, ühiskonnas ja riigis. Õpilase areng on järjepidev protsess, mille käigus omandatud teadmised ja oskused aitavad tal mõista ning tõlgendada ümbritsevat maailma. Kool toetab suhtlemisoskuse arendamist lastevanemate, õpetajate ja eakaaslastega. Põhihariduses omandab õpilane oskused õppeprotsessis osalemiseks, töötades nii grupis kui ka iseseisvalt. Ta õpib hindama ennast ja eakaaslast ning analüüsima oma isiklikku õppeprotsessi, mida toetavad koolipere ja lapsevanemad.

(2) Gümnaasium valmistab noort ette iseseisvaks, sotsiaalselt küpseks ning oma teadmisi ja loovust õpingutes, tööturul ja ühiskonnaelus rakendada suutvaks inimeseks. Gümnasist käitub usaldusväärselt, teadvustab oma eesmärgid ning tegutseb nende saavutamise nimel. Ta tuleb toime eri eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning vastutustundliku kodanikuna, kes panustab ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkusse.

(3) Põhihariduses on õpetuse ja kasvatuse taotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine, mis võimaldab tal jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ning võimetes ja tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks. Õppeprotsessis on oluline õpilase kogemus, mille õpilane saab nii läbi vaimse, füüsilise kui sotsiaalse keskkonna. Kogemuste kaudu suudab ta seada endale eesmärgid ning teab, kuidas nende poole püüelda. Õpetaja on õpilasele eeskujuks ning toetab sellise inimese kujunemist, kes mõistab ühiskonnas kehtivaid norme ja väärtusi ning tuleb toime erinevates kogukondades ja olukordades.

(4) Gümnaasiumi põhitaotlus on igapäevase huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna leidmine, millega siduda enda edasine haridustee. Gümnaasium loob tingimused, mis aitavad õpilastel omandada teadmised, oskused ja väärtushoiakud ning võimaldavad neil jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses. Kooli jaoks on oluline, et gümnasist oleks iseseisev, suudaks ise otsuseid vastu võtta ning tal oleksid vajalikud teadmised ja oskused iseseisvaks eluks. Gümnasist oskab kasutada põhihariduses omandatud teadmisi ja oskusi ning tema tegevus on mõtestatud. Ta oskab töötada nii iseseisvalt kui ka rühmas. Ta oskab valida endale sobivaid õppestrateegiaid ja töömeetodeid.

(5) Teadmiste, väärtushinnangute ning praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatustsükli jooksul, koostöös kodu ja kooliga. Õpilane mõistab oma tegude tagajärge ning kujuneb kooliaastate jooksul teadlikuks ja vastutustundlikuks kodanikuks. Õpilane oskab

õpitud teadmisi rakendada erinevates olukordades; ta oskab lahendada probleeme, vajadusel abi otsida ning oma seisukohti esitledes argumenteerida. Ta on suuteline kavandama ja ellu viima iseseisvat tööd või projekti ning vajaduse korral selle elluviimiseks abi otsima (loovtöö, uurimistöö või mõni muu projekt). Õpilane mõistab hariduse vajalikkust ning asjaolu, et õppimine on elukestev protsess.

(6) Kool arvestab õpilase keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, eakohasust ning huvisid. Kool seisab hea selle eest, et õpilane omandaks riiklikult kehtestatud õpitulemused, rakendades selleks sobivaid õppe- ja tugimeetmeid ning individuaalset lähenemist. Kool tagab, et õpilasel oleks piisavalt aega puhkuseks ja kooliväliste tegevuste elluviimiseks.

(7) Kool kasutab nüüdisaegseid ja mitmekesiseid õppemeetodeid, sealhulgas aktiivõppevõtteid ning lõimitud aine- ja keeleõpet (LAK-õpe). Olulist rõhku pööratakse enese kirjas ja kõnes väljendamisemale, aga ka esinemisoscuse arendamisemale. Kool kasutab õppetöös audiovisuaalseid õppevahendeid, aga ka muud pildilist materjali ning mängulist tegevust. Oluline on õpilase analüüsivõime ning arutlusoscuse arendamine. Kool rakendab õuesõpet, mis arendab nii õpilase visuaalse kui ka füüsilise keskkonna taju ning suunab teda mõistma looduse olulisust ning tema enda vaimse ja füüsilise tervise toetamise võimalusi. Samuti rakendatakse muuseumiõpet. Õpilasi suunatakse ennast ja end ümbritsevat maailma analüüsima ning nägema enda rolli ühiskonnas, kujundades vastutustunnet ning valmisolekut osaleda aktiivselt ühiskonna arengus.

(8) Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ning süvendab tema õpioskusi, eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemisvõimet. Õppeprotsessi käigus laienevad õpilase elulised ja ainealased teadmised, aidates tal end loovalt väljendada ning saavutada püstitatud eesmärgid. Tal kujuneb sotsiaalne ja kultuuriline identiteet. Ta määratleb end eneseteadliku isiksusena ning perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse ning kes austab erinevate rahvaste kultuure.

(9) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ning arengu eest. Seetõttu pööratakse õpetuses ja kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele omandamisele ning toetatakse õpilaste edukat toimetulekut eestikeelses õppekeskkonnas.

3.2 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused kooliastmeti

(1) Esimeses kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde loomine ning huvi ja valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. Õppetöö korraldamisel lähtutakse õpilaste arenguvajadustest ning kasutatakse lõimitud õpet.

(2) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad arvestada õpilaste erineva arengutempo ning individuaalsete eripäradega, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

(3) Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

(4) Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimise ja õppimise suhtes;
- 3) õpiharjumuste ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud tegutsemise oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(5) Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) õpilaste huvitegevuses osalemise toetamisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(6) Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

(7) Neljandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) tingimuste loomisele, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses;
- 2) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 3) õpilaste adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- 4) õpilaste iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 5) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ning teadlike valikute tegemise toetamisele;
- 6) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

4. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused

(1) Kool väärtustab ja rakendab õppetöös lõimingut, mis toetab tervikliku maailmapildi kujunemist ning eluks vajalike teadmiste ja oskuste omandamist. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

(2) Kool rakendab nii valdkonnasisest kui ka valdkondadevahelist lõimingut, aga ka tunnisest lõimingut ühes konkreetses õppeaines. Lõimingu kavandamisel arvestatakse kooliastmete eripära ning õpilase järkjärgulist arengut. Ainetundides seostatakse õpitavat teiste ainevaldkondadega ning vajaduse korral viiakse õppetegevusi läbi õpetajate koostöös. Kool lähtub lõimimisel riiklikult kehtestatud üldpädevustest ja läbivatest teemadest, toetades nende kujunemist nii igapäevases õppetegevuses kui ka koolisiseste projektide kaudu. Kool korraldab aineühenduste koosolekuid, kus kavandatakse ja analüüsitakse lõimingu rakendamise võimalusi.

(3) Lõimingu põhimõtted, täpsem kirjeldus ja rakendusnäited on esitatud valdkonnakavades.

5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

(1) Kool lähtub riiklikus õppekavas etteantud pädevustest kui teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumist, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Pädevused on inimeseks ja kodanikuks kujunemise oluline alus. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

(2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis kujunevad õppeainetes taotletavate õpitulemuste kaudu, aga ka läbivate teemade käsitlemise kaudu ainetundides, tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist toetatakse õpetajate koostöös ning kooli, kodu ja kogukonna ühistegevuse kaudu.

(3) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujunemist toetavad muuseumi- ja kontserdikülastused, õppekäigud kultuuri- ja looduspärandi objektidele ning osalemine kultuurisündmustel - Geneva kontserdimaja, kultuurimaja Rugodiv, Narva linnus, Narva Vaba Lava, Narva Muuseum ja kunstigalerii, Iisaku Loodusmuuseumi külastamine jne.

2) **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi, norme ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates olukordades; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemist toetavad külaliste vastuvõtt, õpilasvahetused, õpetajate vahetusprogrammid ning rahvusvahelistes projektides osalemine.

3) **enesemääratluspädevus** – suutlikkus adekvaatselt mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlusprobleeme;

lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhtes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri.

Enesemääratluspädevuse kujunemist toetavad arenguestlused, varjupäevad, avatud uste päevad ning karjääriõpet toetavad tegevused.

4) **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ning probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi.

Õpipädevuse kujunemist toetavad teabepäevad edasiõppimisvõimaluste kohta, raamatukogukülastused ning iseseisvat õppimist toetavad tegevused.

5) **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeletes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Suhtluspädevuse kujunemist toetavad õpilasvahetused, riigisisised ja rahvusvahelised projektid ning erinevad esinemis- ja koostöövõimalused.

6) **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt, loovalt ja uuendusmeelselt.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujunemist toetavad osalemine olümpiaadidel, ainevõistlustel, projektides ning uurimuslikus õppes.

7) **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja

vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid; rakendada finantskirjaoskust.

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad ürituste korraldamine, koolifirmade tegevus, projektõpe ning õpilasalgatuste elluviimine.

8) **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Digipädevuse kujunemist toetavad digivahendite eesmärgipärane kasutamine õppetöös, veebipõhine õpe ning digitaalsete õpiülesannete lahendamine.

(4) Valdkonnapädevused toetavad üldpädevuste saavutamist nii valdkonnasiselt kui ka lõimitult teiste õppeainetega. Pädevuste saavutamist toetavad riiklikult kehtestatud õppeainete eesmärgid ja õpitulemused, millest kool oma ainevaldkonnakavades lähtub. Valdkonnapädevused kirjeldavad vastava ainevaldkonna põhiteadmisi, -oskusi ja -hoiakuid ning neid arendatakse järjepidevalt kõikides kooliastmetes. Kooliastme lõpuks taotletavad pädevused on nii valdkondade ülesed kui ka valdkonna sisesed. Valdkonnasisesed pädevused kajastuvad ainevaldkonnakavades.

6. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;

2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineülesed, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;

4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;

5) koostöös kooli pidaja, kohalike asutuste ja ettevõtete, teiste haridus- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega; samuti osaledes klassivälises õppetegevuses, huviringides ning maakondlikes, üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivat teemat, nende eesmärgid ja rakendamine ülekoolilistes üritustes on järgnev:

1) **elukestev õpe ja karjääri kujundamine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele oskused teadvustada oma huve, võimeid ja oskusi, samuti kujundada enesehinnangut ning arendada õpi- ja suhtlemisoskust, võimet töötada üksikult ja grupis; võimet seada eesmärgi, leida väljakutseid, õppimis- ja karjäärivõimalusi paikkonnas, mujal Eestis või välismaal;

Elukestva õppe ja karjääri kujundamise käsitlemist toetatakse arenguvestluste, varjupäevade, avatud uste päevade, õpilasvahetuste, rahvusvaheliste projektide, edasiõppimisvõimalusi tutvustavate teabepäevade, koolifirmade tegevuse ning koostöö kaudu kohalike ettevõtetega.

2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele oskused mõista looduskeskkonna ja inimese vahelisi suhteid, sh aru saada kultuurilistest, sotsiaalsetest, majanduslikest ja tehnoloogilistest seostest,

samuti mõista inimtegurite mõju nii paikkonnas kui laiemalt ning oskust mõista võimalikke lahendusi probleemidele.

Keskkonda ja jätkusuutlikku arengut toetavad ülekoolilised tegevused on: Iisaku Loodusmuuseumi külastamine, õuesõpe, teabepäevad, matkad, põlevkivitööstuse ettevõtete või elektrijaama külastamine, vanade esemete sorteerimise päevad, taaskasutatavad materjalid õppetöös, õpe ja töötoad keskkonnasäästlikusest, rohelisest mõtteviisist.

3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele oskused ühiskonnas toimida ja kaasa lüüa selle paremaks muutmisel, samuti mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori toimimist ning nägema iseenda rolli neis osaleda.

Kodanikualgatuse ja ettevõtlikkuse käsitlemist toetatakse ürituste korraldamise, talgupäevade, projektides osalemise, varjupäevade ning kogukondlike tegevuste kaudu.

4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele teadmised nii eesti kultuuri kui teiste kultuuride, nende kujunemise ja toimimise kohta, samuti arusaama olemast kultuuri kandja, säilitaja ja vahendaja.

Kultuurilist identiteeti toetavad ülekoolilised tegevused on: paikkondlike ja riigisiseste kultuuriasutuste külastamine, riigisisestes ja rahvusvahelistes projektides osalemine, väliskülaliste vastuvõtt, raamatukogukülastus, õpilasvahetusprogrammid, õpetajate vahetusprogrammid, laulupidu, keelepäevad, kohalikud festivalid, Euroopa päeva tähistamine.

5) **teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamaaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, austab intellektuaalset omandit, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmarke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele teadmised teabe hankimisest ja selle otstarbekast kasutamisest.

Teabekeskonna ja meediakasutuse käsitlemist toetatakse digivahendite kasutamise, projektõppe, raamatukogukülastuste, kooliürituste korraldamise ning meediasisu loomise tegevuste kaudu.

6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas; läbiva teema eesmärk on anda õpilasele teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades, samuti nägema nende seost majanduslike, kultuuriliste ja sotsiaalsete teguritega ning selle mõju ühiskonnale; samuti eristama tehnoloogiliste arengute positiivseid ja negatiivseid külgi ning küsimusi eetikast, samuti oskama sellest lähtudes tehnoloogiaid oma igapäevaelus rakendada.

Tehnoloogia ja innovatsiooni käsitlemist toetatakse digivahendite eesmärgipärase kasutamise, projektõppe, loov- ja uurimistööde koostamise, koostöö kaudu ettevõtetega ning tehnoloogiaga seotud õppesuundade valimise võimaluste kaudu.

7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele; läbiva teema eesmärk on edendada koolis tervisekasvatust, liikluskasvatust, teadmist tule- ja veeohutusest ja teistest keskkonnast tulenevatest ohtudest, abi otsimise võimalusi ohu- või kriisiolukorras, oskust neid olukordi ennetada.

Tervise ja ohutuse käsitlemist toetatakse tervise- ja spordipäevade, liiklusohutuslaste tegevuste, matkade, laagrite, evakuatsiooniõppe ning tule- ja veeohutusega seotud projektide kaudu.

8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud, üldinimlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires; läbiva teema eesmärk on kujundada õpilane, kes austab oma elukeskkonda, kooliperet, kodu ja teisi suhtluspartnereid; kellel on kultuurilised, eetilised ja kõlbelised arusaamad, samuti soov lahendada tekkinud konflikte.

Väärtuste ja kõlbluse käsitlemist toetatakse kultuurikülastuste, projektides osalemise, kogukondlike tegevuste, ühiskondlikult aktiivsete inimestega kohtumiste ning õpetajate ja õpilaste koostöö kaudu.

(4) Õppekava läbivate teemade käsitlemine kooliastmeti on esitatud valdkonnakavades.

7. Õppekorraldus

7.1 Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

(1) Koolis õpetatavad kohustuslikud õppeained on kooskõlas riiklikus õppekavas sätestatuga. Kooli pakutavad valikained on kooskõlas riiklikus õppekavas sätestatud ainevaldkondadega ning lähtuvad õpilaste huvidest, kooli eripärast ja arengueesmärkidest.

(2) Eesti keelt õpetatakse õppeaine „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel. A-võõrkeelena õpetatakse inglise keelt, B-võõrkeelt ei õpetata.

(3) Põhikooli õppekoormus on määratud tunnijaotusplaanis ning ei ületa õigusaktides sätestatud suurimat lubatud nädalakoormust. Õpilase õppekoormuse moodustavad põhikoolis kohustuslikud õppeained ja valikained ning gümnaasiumis kohustuslikud kursused, valikained ja valikkursused. Nende sisu on kirjeldatud ainevaldkonnakavades, kursusekavades ja valikainete kavades. Põhikooli tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti on esitatud tabelis 1 ning gümnaasiumi tunnijaotusplaani klassiti on esitatud tabelis 3 ja lähtuvalt õppesuunast tabelis 4.

(4) Põhikooli õpilase suurim lubatud nädalakoormus õppetundides on:

- 1) 1. klassis 20;
- 2) 2. klassis 23;
- 3) 3. ja 4. klassis 25;
- 4) 5. klassis 28;
- 5) 6. ja 7. klassis 30;
- 6) 8. ja 9. klassis 32.

Tabel 1. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Kohustuslikud õppeained	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
eesti keel teise keelena	4	4	4	5	5	5	5	5	5
vene keel emakeelena							1 kuni 2027	1 kuni 2028	1 kuni 2029
kirjandus					2	2	2	2	2
A-võõrkeel			3	3	3	3	3	3	3
matemaatika	3	3	4	4	4	5	4	4	5
loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		
geograafia							2	2	1
bioloogia							1	2	2
keemia								2	2
füüsika								2	2
ajalugu					1	2	2	2	2
inimeseõpetus		1	1	1	1		1	1	
ühiskonnaõpetus						1			2
muusika	2	2	2	1	2	1	1	1	1
kunst	1	1,5	2	1	1	1	2	1	
tööõpetus; käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus	2	1,5	1	1	2	2	2	2	1
kehaline kasvatus	2	3	3	3	3	2	2	2	2
Valikained	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
eesti keel teise keelena	1	1	1	1					
vene keel ja kultuur	2	2	2	2	2	2	2 alates 2027	2 alates 2028	2 alates 2029
matemaatika	1	1		1					
loodusõpetus	1		1						
inglise keel		2							
arvutiõpetus						1			
karjääriõpetus									1
KOKKU	20	23	25	25	28	30	30	32	32

1.–4. klassis kasutatakse matemaatika lisatunni ressursi eesmärgipäraselt õpilaste matemaatiliste teadmiste ja oskuste kinnistamiseks ning süvendamiseks.

1.–3. klassis suunatakse lisatunni ressurss õpitu kordamisele ja kinnistamisele. Õppetöös kasutatakse käelisi ja praktilisi tegevusi, mis toetavad matemaatiliste mõistete kujunemist, sealhulgas suuruste järjestamist, geomeetriliste kujundite rühmitamist ning hulkade moodustamist. Samuti arendatakse õpilaste matemaatilisi oskusi töölehtede ja mitmekesisite harjutuste abil.

4. klassis toetab lisatund matemaatika õppekava omandamist eesti keeles. Lisatunni käigus võimaldatakse rohkem aega tekstülesannete analüüsimiseks ja lahendamiseks, geomeetriliste mõistete käsitlemiseks ning mõõtühikute teisendamise oskuse arendamiseks. Tähelepanu pööratakse ka matemaatilise sõnavara ja terminite omandamisele ning kinnistamisele.

Üldiselt kasutatakse lisatundi õppematerjali põhjalikumaks omandamiseks, matemaatiliste mõistete kujundamiseks, arvutamisoskuse arendamiseks ning tekstülesannete lahendamise oskuse toetamiseks. Samuti pööratakse tähelepanu õpitu kordamisele ja kinnistamisele.

Lisatund loob võimaluse individuaalsemaks ja mitmekülgsemaks õppeks, toetades õpilaste matemaatiliste teadmiste ja oskuste sügavamalt omandamist.

(5) Alates 1. klassist vanemate soovi ja kooli võimalusi arvestades korraldatakse õpet varase keelekümbeluse programmi järgi õppeaastani 2028/2029. Keelekümbelus on lõimitud aine- ja keeleõppel põhinev õppekorralduse vorm, mida rakendatakse Eestis riikliku programmi kaudu eesti keele kui teise keele paremaks omandamiseks. Keelekümbeluse eesmärgid on: eesti keele hea funktsionaalne oskus (lugemisel, kirjutamisel, rääkimisel, kuuldust arusaamisel); vene keele valdamine eakohasel tasemel; klassile vastav edasijõudmine muudes õppeainetes; eesti ja vene kultuuride mõistmine ning väärtustamine.

(6) Keelekümbelusklasside tunnijaotusplaani koostamisel lähtutakse riikliku õppekava põhimõtetest. Õppetöös kasutatakse rohkelt aktiivõppe elemente. Eesti keele omandamine toimub lõimitult õppeainete õppesisuga, kus keel on teadmiste omandamise ja suhtlemise vahend.

(7) Keelekümbelusklasside õppekoormus on määratud tunnijaotusplaanis ning ei ületa õigusaktides sätestatud suurimat lubatud nädalakoormust. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Keelekümbelusklasside tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Õppeaine	7. klass kuni õa 2027.-28	8. klass kuni õa 2028.-29	9. klass kuni õa 2029.-30
eesti keel teise keelena	5	5	5
eesti kirjandus	2	2	2
vene keel ja kirjandus	1	1	1
A-võõrkeel	3	3	3
matemaatika	4	4	5
loodusõpetus	2		
geograafia	2	2	1
bioloogia	1	2	2
keemia		2	2
füüsika		2	2
ajalugu	2	2	2
inimeseõpetus	1	1	
ühiskonnaõpetus			2

muusika	1	1	1
kunst	2	1	
tööõpetus; käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus	2	2	1
kehaline kasvatus	2	2	2
Valikained			
inglise keel			
arvutiõpetus			
karjääriõpetus			1
KOKKU	30	32	32

(8) Gümnaasiumi õppekoormus on vähemalt 96 kursust (üks kursus hõlmab 35 õppetundi). Õpilase õppekoormuse moodustavad kohustuslikud kursused ja kooli pakutavad valikkursused, mille sisu on kirjeldatud valdkonnakavades ja kursusekavades.

(9) Gümnaasiumiastmes kujundab õpilane oma individuaalse õpitee, valides kooli pakutavate valikkursuste hulgast vastavalt oma huvidele, võimetele ja tulevikuplaanidele. Valikkursuste valik võimaldab õpilasel süvendada teadmisi ja oskusi erinevates valdkondades ning toetab teadlike haridus- ja karjäärivalikute tegemist.

(10) Õppetöö gümnaasiumis korraldatakse kooli tunnijaotusplaani alusel. Õpilase individuaalne õpitee kujuneb kohustuslike kursuste ja valikkursuste kombinatsioonina. Tunnijaotusplaani klassiti on esitatud tabelis 3 ning valikkursuste loetelu ja kirjeldused on esitatud kursusekavades.

Tabel 3. Gümnaasiumi tunnijaotusplaani klassiti.

	10.klass		11.klass		12.klass		Kokku	
	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.
Vene keel	2	2	2	2	2	2	6	6
Kirjandus	1	1	3	3	1	1	5	5
Eesti keel teise keelena	3	3	3	3	3	3	9	9
Inglise keel	2	2	3	3			5	5
Matemaatika	3	5	3	4	2	5	8	14
Bioloogia	2	2	2	2			4	4
Geograafia	2	2	1	1			3	3
Keemia	2	2	1	1			3	3
Füüsika	2	2	2	2	1	1	5	5
Ajalugu	2	2	2	2	2	2	6	6
Inimeseõpetus			1	1			1	1
Ühiskonnaõpetus					2	2	2	2
Muusika	1	1	1	1	1	1	3	3
Kunst	2	2					2	2
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	1	1	5	5
Kokku kohustuslikud kursused	26	28	26	27	15	18	67	73

Eesti keel teise keelena (v)	1	1	1	1	3	3	5	5
Kõne ja väitlus eesti keeles					2	2	2	2
Globaliseeruv maailm					1	1	1	1
Uurimistöö alused	1	1					1	1
Arvuti kasutamine uurimistöös			1	1			1	1
Riigikaitse	1	1					1	1
Praktiline õpe välilaagris			1	1			1	1
Karjääriõpetus					1	1	1	1
Informaatika	1	1					1	1
Meedia ja mõjutamine					1	1	1	1
21. sajandi oskused					1	1	1	1
Kokku kooli valikul	4	4	3	3	9	9	16	16
Kokku	30	32	29	30	24	27	83	89
nendest eesti keeles	21	21	19	19	20	20	60	60
nendest muus keeles	9	11	10	11	4	7	23	29
Õpilase valikul	10.klass		11.klass		12.klass		Kokku	
	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.	Kitsas matem.	Lai matem.
Inglise keel (v)	2	2	2	2	2	2	6	6
Majandusõpetus	1	1					1	1
Ettevõtlusõpetus			1	1			1	1
Rakenduste loomise ja programmeerimise alused	1	1					1	1
Psühholoogia			1	1			1	1
Sissejuhatus filosoofilisesse mõtlemisesse	1	1					1	1
Inimene ja õigus					1	1	1	1
Animatsiooni alused	1	1			1	1	1	1
Enesekaitse kursus					1	1	1	1
Liikumise võimalused välistingimustes					1	1	1	1
Rahvusvahelise projekti taotluse ettevalmistamine					1	1	1	1
Õppimisoskuse kursus					1	1	1	1
Tervislik ja kaasaegne liikumine elus ja laval					1	1	1	1
Eesti filmiklassika					1	1	1	1
Maailma filmiklassika	1	1					1	1
Töö tekstiga					1	1	1	1
Tehisaru igapäevaelus: võimalused, riskid ja valikud			1	1			1	1
Nüüdismuusika suundumused					1	1	1	1
Digitaalne generatiivgraafika	1	1					1	1
Tervislik eluviis ja keskkond					1	1	1	1

Õpilaste valikul kursuste minimaalne arv	2	2	2	2	9	3	13	7
sh eesti keeles					7	1	7	1
Õpilaste valikul kursuste maksimaalne arv	5	5	4	4	13	13	22	22
sh eesti keeles	3	3	2	2	11	11	16	16
Kokku kursuste minimaalne arv							96	96
sh eesti keeles (%)							70	64
Kokku kursuste maksimaalne arv							105	111
sh eesti keeles (%)							93	88

(11) Valikkursuste valimise põhimõtted:

1. Kooli valikus olevad kohustuslikud valikkursused on kohustuslikud kõikidele õpilastele.
2. Õpilase valitavad kursused võimaldavad süvendada teadmisi ja oskusi erinevates valdkondades vastavalt tema huvidele, võimetele ja tulevikuplaanidele.
3. Õpilane võib läbida rohkem kursusi kui gümnaasiumi lõpetamiseks nõutud minimaalne kursuste arv.

(12) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja kokkuleppel, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi. Taotluse läbivaatamiseks moodustatakse vähemalt kolmeliikmeline komisjon, kuhu kuuluvad juhtkonna esindaja(d) ja vähemalt üks õppenõukogu liige; vajaduse korral võivad töötada ainevaldkonnapõhised komisjonid.

Üldjuhul arvestatakse juba saavutatud õpitulemusi. Huvi- ja sporditegevust võib arvestada jooksvalt juhul, kui koolil on võimalik kinnitada õpilase osalemist ja saavutatud õpitulemusi. Andmed õpilase sporditegevuse kohta esitatakse iga õppeaasta alguses.

Arvestamise taotlemiseks esitab õpilane või tema seaduslik esindaja kirjaliku taotluse ning huvikooli tõendi või väljavõtte huvikooli õppekavast, mis sisaldab õppekeelt, õpingute mahtu, ajavahemikku ja saavutatud õpitulemusi. Komisjoni otsus tugineb esitatud dokumentidele ja kooli õppekavas sätestatud õpitulemustele. Erandjuhul võib komisjon otsuse tegemisel arvestada õpilase kõrgsaavutusi ning erandlikke asjaolusid.

Komisjoni otsus protokollitakse. Otsuses märgitakse arvestatud õpitulemused, määratud hinne või hinnang, otsuse põhjendus ning edasise õppetöö korraldus (sh vajadusel vabastust tundidest või asendustegevust koos ajavahemikuga).

(13) Kooli päevakava ja tunniplaan on kättesaadavad kooli veebilehel: <https://narvakl.edu.ee/>.

(14) Kool võib õppetöö korraldamisel rakendada iseseisvat õpet õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutamiseks. Iseseisva õppe korraldamise põhimõtted, tingimused ning osapoolte õigused ja kohustused on sätestatud direktori kinnitatud Narva Keeltelütseumi iseseisva õppe korras.

7.2 Õppekeelest tulenevad erisused

(1) Kohustuslik eesti keele teise keelena õpe algab koolis 1. klassis. Üleminek eestikeelsele õppele toimub järgmise ajagraafiku järgi:

1. ja 4. klassides algas üleminek õppeaasta 2024/2025 alguses;
2. ja 5. klassides algas üleminek õppeaasta 2025/2026 alguses;
3. ja 6. klassides algas üleminek õppeaasta 2026/2027 alguses;
7. klassides algas üleminek õppeaasta 2027/2028 alguses;
8. klassides algas üleminek õppeaasta 2028/2029 alguses;
9. klassides algas üleminek õppeaasta 2029/2030 alguses;
10. klassides algas üleminek õppeaasta 2030/2031 alguses;
11. klassides algas üleminek õppeaasta 2031/2032 alguses;
12. klassides algas üleminek õppeaasta 2032/2033 alguses.

(2) Keelekümblusklassides ja gümnaasiumiastmes toimub õpe eesti keeles vähemalt 60% ulatuses.

(3) Enne eestikeelsele õppele täielikku üleminekut õpetatakse põhikooli tavaklassides osa õppeaineid eesti keeles, arvestades kooli õppekorralduslikke võimalusi.

(4) Varase keelekümblusega põhikooli klassides lisanduvad õppeainetele eesti keel, muusika, kehaline kasvatus, inimeseõpetus ja ühiskonnaõpetus järgmised õppeained: loodusõpetus / bioloogia, kunst, geograafia, eesti kirjandus ning käsitöö ja tööõpetus / tehnoloogiaõpetus.

(5) Kool võib õpetada valikainet informaatika inglise keeles, kui see toetab õpilaste digipädevuse ja inglise keele oskuse arengut ning vastab kooli õppekorralduslikele võimalustele.

(6) Narva Keeltelütseumi gümnaasiumiastmes on peamiseks õppekeeleks eesti keel. Õppeainete loetelu, mida õpetatakse eesti keeles gümnaasiumiastmes:

10. klass: eesti keel, kirjandus, geograafia, keemia, ajalugu, muusika, kunst, kehaline kasvatus, uurimistöö alused, riigikaitse;
11. klass: kirjandus, eesti keel, geograafia, keemia, ajalugu, inimeseõpetus (perekonnaõpetus), muusika, kehaline kasvatus, arvuti kasutamine uurimistöös
12. klass: eesti keel, kirjandus, füüsika, ajalugu, ühiskonnaõpetus, kehaline kasvatus.

Valikaineid: eesti keel, kõne ja väitlus, informaatika, majandusõpetus, ettevõtlusõpetus, psühholoogia, sissejuhatus filosoofilisesse mõtlemisesse, inimene ja õigus, disainiprotsess IT-ettevõttes, enesekaitse kursus, liikumise võimalused välistingimustes, rahvusvahelise projekti taotluse ettevalmistamine, õppimisoskuse kursus, tervislik ja kaasaegne liikumine elus ja laval,

eesti filmiklassika, maailma filmiklassika, töö tekstiga, tehisaru igapäevaelus: võimalused, riskid ja valikud, nüüdismuusika suundumused, digitaalne generatiivgraafika, tervislik eluviis ja keskkond ning 21. sajandi oskused õpetatakse eesti keeles.

(7) Osa kursusi võib õpetada muus keeles kui eesti keeles, kui see toetab õpitulemuste saavutamist ning vastab kooli õppekorralduslikele võimalustele. Muus keeles võidakse õpetada näiteks vene keele, inglise keele, matemaatika ja bioloogia kursusi ning inglise keele valikkursusi.

7.3 Distsantsõpe

(1) Distsantsõpet korraldatakse Narva Keeltelütseumis vastavalt järgmisele korrale:

1. Distsantsõpe on üks statsionaarõppe vorme, mille käigus ei toimu erilisi muutusi statsionaarõppe põhimõtetes (jäävad samaks sellised mõisted nagu tund, küsitlus, kodune ülesanne jmt).
2. Distsantsõppeks nimetatakse sellist õpet, kus õpilane ja/või õpetaja asuvad väljaspool kooli ja suhtlemine toimub digitaalsete vahendite abil. See on e-õpe, mis toimub õpetaja juhendamisel virtuaalses õppekeskkonnas.
3. Digitaalsete vahendite all mõeldakse kaasaegseid digitaalseid vahendeid (personaalarvuti, sülearvuti, tahvelarvuti, nutitelefon) ning vastavat tarkvara.
4. Narva Keeltelütseumis on digitaalõppel põhiliseks suhtlusvahendiks õpetajate, õpilaste ja nende vanemate vahel kooli poolt kasutatav veebipõhine suhtlus- ja õpikeskkond (tundide läbiviimine, koosolekud, arenguestlused). Individuaalsel kokkuleppel võib kasutada ka teisi sidekanaleid.
5. Peamised info edastamise kanalid on: e-kool, e-post, kooli koduleht, kooli facebooki lehekülg.
6. Otsuse osalisele või täielikule distantsõppele ülemineku kohta võtab vastu kooli direktor, lähtudes tekkinud olukorrast, kehtivatest õigusaktidest ning õpilaste ja töötajate turvalisuse tagamise vajadusest.

7. Osalist distantsõpet rakendatakse:

- õpilastele, kelle tervises seisund ei võimalda ajutiselt koolis õppida kauem kui kaks nädalat – vanema avalduse alusel;
- klassile või õpilaste rühmale kooli direktori otsusel, kui see on vajalik õppetöö korraldamiseks või turvalise õppekeskkonna tagamiseks;
- nakkushaiguse leviku, muu eriolukorra või muu põhjendatud vajaduse korral kooli direktori otsusel;
- riiklike eksamite, põhikooli lõpueksamite või teiste kooli töökorraldusest tulenevate sündmuste ajal kooli direktori otsusel;
- kooli õppekorralduse raames korraldatavatel distantsõppepäevadel.

8. Täielikule distantsõppele viiakse kool üle juhul, kui see tuleneb pädeva asutuse otsusest või kui kooli direktor peab seda vajalikuks õppetöö jätkumise ja turvalisuse tagamiseks.

9. Distsantsõppe korral annab õpetaja õppematerjali, millest osa käsitletakse veebitunnis ning teise osaga töötab õpilane iseseisvalt, juhindudes õpetaja korraldustest. Digitunnid toimuvad distantsõppele üleviidud klassides ja rühmades vastavalt kehtivale tunniplaanile Zoomi keskkonnas, kusjuures vähemalt 75% eesti keele, inglise keele ja matemaatika tunde ning vähemalt 50% teiste ainete tunde. Digitundide külastamine on õpilastele kohustuslik.
10. Õpetajad teavitavad õpilasi sellest, kus ja millised õppematerjalid digikeskkonnas asuvad ning millised on edukad ülesannete täitmise kriteeriumid. Kuna distantsõppe korral võib puududa kõigil arvuti kasutamise võimalus etteantud ajal, siis võimaldatakse õpilastele pikemad ülesannete täitmise tähtajad. Distsantsõppe korral võimaldatakse õpilastele individuaalsed konsultatsioonid vastavalt kinnitatud graafikule või kokkuleppel õpetajaga.
11. Kool võib õppeaasta jooksul korraldada planeeritud distantsõppepäevi õppekorralduslikel eesmärkidel, sealhulgas riiklike eksamite, põhikooli lõpueksamite või teiste kooli töökorraldusest tulenevate sündmuste ajal. Distsantsõppepäevade arv ja korraldus määratakse kindlaks direktori otsusega.

8. Õppekeskkond ja selle mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

8.1 Üldsätted

(1) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase eale, arengutasemele ja võimetele.

(2) Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

(3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

1) osaleb kogu koolipere;

2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;

3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;

4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;

5) märgatakse ja tunnustatakse õpilaste pingutusi, arengut ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;

6) ennetatakse ja välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;

7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;

8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;

9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;

10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, sallivusel ja heatahtlikkusel;

11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ning soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdsuslikkuse eesmärkidest.

(4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;

- 2) õppes on võimalik kasutada internetiühendusega digiseadmeid ning esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
 - 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
 - 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
 - 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid digiõppevahendeid ja õppematerjale;
 - 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
- (5) Õpet korraldatakse vajaduse korral ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas. Kool tagab õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.
- (6) Õppekeskkonna ja õppevara kirjeldused on esitatud ainevaldkonnakavades.

8.2 Õppekava rakendamist toetavad tegevused ja õppekäigud

- (1) Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis erinevaid üritusi, õppepäevi, külalistunde, näitusi, õppekäike, ekskursioone ning viiakse läbi ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte. Õppekäik on üldjuhul tervet õppepäeva hõlmav õppeprotsess, mis sisaldab ainetevahelist lõimumist, arendab üld- ja ainealaseid pädevusi ning käsitleb läbivaid teemasid. Ekskursioon on ühe- või mitmepäevane õppe- või kasvatustegevusega seotud ühisüritus, mis toetab õppekava eesmärkide saavutamist.
- (2) Traditsioonilised ülekoolilised üritused: õpilaste loovtöid tutvustavad konverentsid, ainenädalad, muusika- ja spordipeod, spordi- ja orienteerumispäevad, õpilaste uurimis- ja praktiliste tööde konverents, kooli ja kohaliku kogukonna jaoks oluliste tähtpäevade tähistamine.
- (3) Erinevate tähtpäevadega seotud üritused on kooliaasta ava- ja lõpuaktused, Eesti Vabariigi aastapäeva aktus, jõulukontsert ning jõulupidu.
- (4) Õppekava rakendamist toetab mitmekesiste õppemeetodite ja diferentseeritud õppeülesannete kasutamine, mis arvestavad õpilaste võimeid, vajadusi ja huve.
- (5) Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad huviringid, mis võimaldavad õpilastel arendada oma võimeid, huvisid ja tugevaid külgi.

8.3 Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted.

8.3.1 Üldsätted

- (1) Ülekooliline projekt on kindla teema või eesmärgi alusel kavandatud ning kindla ajavahemiku jooksul (ühest nädalast kuni kahe kuuni) elluviidav tegevuste kogum, millesse on kaasatud Narva Kehtelütseumi erinevate klasside õpilased.

(2) Koolidevaheline projekt on kindla teema või eesmärgi alusel kavandatud ning kindla ajavahemiku jooksul (ühest nädalast kuni kahe kuuni) elluviidav tegevuste kogum, millesse on kaasatud teiste Eesti või välisriikide koolide õpilased.

(3) Ülekoolilise või koolidevahelise projekti kavandamisel arvestatakse osalejate koosseisu, projekti eesmärke, tegevusi, oodatavaid tulemusi ning ajakava.

8.3.2 Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide eesmärgid ning põhimõtted

(1) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide eesmärgid on:

- toetada õppeainete ja läbivate teemade lõimimist õppe- ja kasvatustegevuses;
- toetada õpilaste lõimumist Eesti ühiskonda;
- arendada õpilaste loovust, algatusvõimet ja intellektuaalset potentsiaali;
- arendada koostöö- ja suhtlemisoskust;
- arendada iseseisva töö ja rühmatöö oskusi;
- toetada uurimuslikku ja projektipõhist õpet;
- kujundada enesetäiendamise ja elukestva õppe hoiakuid;
- arendada projektide kavandamise, elluviimise ja hindamise oskusi;
- toetada õpetajate ja õpilaste koostööd.

(2) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide korraldamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- luuakse projektide elluviimist toetav teabe- ja koostöökeskkond;
- kaasatakse projekti kavandamisse ja elluviimisse erinevaid osapooli;
- projektitegevused kavandatakse eesmärgipäraselt ja õppekava eesmärkidest lähtuvalt;
- toetatakse õpilaste aktiivset osalemist ning uurimuslikku ja loovat tegevust;
- arendatakse õpetajate ja õpilaste projektitööalaseid teadmisi ja oskusi;
- kasutatakse projektide tulemuste hindamiseks ja tagasisideandamiseks kokkulepitud põhimõtteid;
- tutvustatakse projektide tulemusi kooliperele ja kogukonnale;
- soodustatakse õpilaste ja õpetajate osalemist erinevates projektides.

9.3. kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

9.1 Loovtöö korraldamise peamised põhimõtted

1. Kolmanda kooliastme jooksul koostab iga õpilane vähemalt ühe iseseisva või rühmas valminud loovtöö. Loovtöö võib olla uurimus, projekt, kunstitöö või muu õppekava eesmärgi toetav töö.
2. Loovtöö üldise temaatika määrab kool. Konkreetse teema valib õpilane pakutud teemade hulgast, arvestades oma huve ja võimeid.
3. Õpilane valib iseseisvalt või loovtöö koordinaatori toetusel loovtöö teema ja juhendaja kooli poolt pakutud teemade loetelust. Teemade loetelu tehakse õpilastele kättesaadavaks kooli raamatukogus ja/või kooli digikeskkonnas.
4. Loovtöö juhendamiseks võivad osa võtta kõik kooli õpetajad. Üks õpetaja juhendab üldjuhul kuni kolme loovtööd õppeaastas. Vajaduse korral võib juhendaja kaasata nõustajana teisi kooli või kooliväliseid spetsialiste.
5. Kui loovtöö teostamine eeldab täiendavate materjalide või vahendite kasutamist, lepatakse nende soetamise tingimused kokku õpilase, vanema ja kooli vahel.

9.2 Loovtöö koostamise juhend

1. Septembri jooksul valib iga 7. klassi õpilane loovtöö teema ja juhendaja.
2. Õpilane koostab loovtöö kas iseseisvalt või rühmas. Rühma suurus sõltub loovtöö iseloomust ning määratakse juhendaja poolt. Üldjuhul koosneb rühm kahest kuni kolmest õpilasest.
3. Loovtöö vormistamise nõuded sõltuvad töö liigist ning on sätestatud loovtöö koostamise juhendis.
4. Loovtöö teemat võib töö käigus täpsustada või muuta kooskõlastatult juhendajaga, kuid mitte hiljem kui kaks kuud enne töö kaitsmist.
5. Valminud loovtöö esitatakse kaitsmiseks. Kaitsmise aeg määratakse kindlaks kooli õppeaasta tegevuskavas, arvestades töö valmimise aega ja loovtöö vormi.
6. Loovtöö lubatakse kaitsmisele juhendaja hinnangu alusel. Kaitsmisel esitab õpilane oma töö tutvustamiseks ettekande või esitluse. Esitluse vorm ja kestus määratakse kindlaks loovtöö koostamise juhendis.
7. Loovtööde tulemusi tutvustatakse kooli üritustel, konverentsidel, näitustel või muudel kooli poolt korraldatavatel esitlusüritustel.
8. Üldjuhul koostatakse ja kaitsakse loovtöö 7. klassis. Põhjendatud juhtudel võib loovtöö koostamine või kaitsmine toimuda ka 8. või 9. klassis õpilase, vanema ja kooli kokkuleppel.

9.3 Loovtööde vormid

- fotode või jooniste näitus
- valmistoode
- mõistekaart

- esitlus
- uurimustöö
- projekt
- kunstiteos
- õppemudel
- õppe-, didaktiline arvutiprogramm
- interneti kodulehekülje, õppeaine blogi loomine
- virtuaalne galerii
- meistriklass
- lühifilmi loomine
- kollaaž
- filmi, teatrietenduse jne retsensioon
- temaatilise mängu läbiviimine
- musikaalne tsükkel luuletuste põhjal
- tunni korraldamine nooremate klasside õpilastele
- kooliürituse korraldamine
- õppematerjali loomine
- pikaajalist ettevalmistust nõudvast üleriigilisest või rahvusvahelisest õpilasvõistlusest osavõtt
- mõni muu loominguline tegevus.

Muud loovtööde vormid peavad olema eelnevalt kooskõlastatud kooli Metoodilise nõukoguga.

9.4 Loovtööde hindamise kord

1. Loovtööd hinnatakse kooli kehtestatud hindamiskriteeriumide alusel.
2. Iga hindamiskriteeriumi alusel võib õpilane saada kuni kolm hindepunkti.
3. Loovtööle ja selle kaitsmisele annab koondhinnangu vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon, kuhu kuuluvad loovtööde koordinaator, juhendaja ning vähemalt üks õpetaja või muu kooli määratud komisjoni liige.

9.5 Loovtööde hindamiskriteeriumid

Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmisi kriteeriume:

1. teema käsitlemise sisukus ja eesmärkide saavutamine;
2. idee ja teostuse originaalsus;
3. õpilase iseseisvus ja vastutustundlikkus töö koostamise protsessis;
4. töö vormistuse ja ülesehituse korrektsus;
5. töö esitlemise ja kaitsmise kvaliteet.

9.6 Loovtöö etapid

1. Loovtöö teema ja juhendaja valimine.
2. Loovtöö eesmärkide, tegevuskava ja töökorralduse kavandamine.
3. Loovtöö koostamine ning vajaduse korral vahearuanete või töö mustandite esitamine juhendajale.
4. Valminud töö esitamine juhendajale ning töö lõplik vormistamine.
5. Kaitsmiseks ettevalmistamine ja loovtöö kaitsmine.
6. Loovtöö tulemuste tutvustamine kooli konverentsil, loovtööde esitlusel või muul kooli korraldatud üritusel.

Loovtööde täpsem ajakava kehtestatakse igaks õppeaastaks loovtööde juhendis.

10. Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus gümnaasiumiastmes

10.1 Uurimistöö koostamise ja teostamise nõue.

1. Vastavalt gümnaasiumi riiklikule õppekavale koostab iga gümnaasiumiõpilane õpingute jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö (edaspidi uurimistöö).
2. Uurimistöö koostamiseks vajalikke teadmisi ja oskusi omandatakse gümnaasiumi õppekavas ette nähtud kursuste kaudu.
3. Uurimistöö koostamisel lähtutakse kooli uurimistööde koostamise, vormistamise ja hindamise juhendist, mis on avaldatud kooli veebilehel.
4. Uurimistöö tulemus kajastatakse gümnaasiumi lõpetamise dokumentides vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

10.2 Uurimistöö teema valimise nõuded

1. Õpilane valib uurimistöö teema kooli poolt pakutud teemade hulgast või pakub välja oma teema, kooskõlastades selle juhendajaga.
2. Uurimistöö teema, eesmärgid ja juhendaja kinnitatakse kooli kehtestatud korras.
3. Põhjendatud juhtudel on õpilasel võimalik uurimistöö teemat muuta kooli kehtestatud korras.
4. Uurimistöö koostamise algusetapis esitab õpilane uurimistöö projekti või tegevuskava, milles määratletakse töö eesmärk, uurimisküsimus või hüpotees, töö ülesanded ning kavandatavad meetodid või tegevused.

10.3 Uurimistöö vahearuanne

1. Uurimistöö koostatakse vastavalt kooli uurimistööde koostamise ja vormistamise juhendile. Töö koostamisel lähtutakse ka uurimistöö hindamisjuhendis sätestatud hindamiskriteeriumidest.
2. Uurimistööd koostav 11. klassi õpilane ja tema juhendaja esitavad kooli kehtestatud tähtajaks uurimistöö vahearuande. Vahearuandes antakse ülevaade töö senisest kulgemisest ning juhendaja hinnang koostööle ja töö edenemisele.

10.4 Uurimistöö retsenseerimine

1. Juhendaja poolt kaitsmisele lubatud uurimistööle määratakse vähemalt kaks retsensenti, kelle määrab uurimistööde koordinaator. Retsensentideks võivad olla õpetajad, õpilased või teised kooli määratud isikud.
2. Valmis uurimistöö esitatakse juhendajale ja retsensentidele kooli kehtestatud tähtajaks.
3. Retsensendid esitavad kirjaliku retsensiooni enne uurimistöö kaitsmist vastavalt kooli kehtestatud korrale.

10.5 Uurimistöö kaitsmine

1. Uurimistöö kaitsmine toimub direktori kinnitatud kaitsmiskomisjoni ees õppeaasta jooksul kooli kehtestatud ajakava alusel.

2. Kaitsmisele lubatakse tähtjaks esitatud, nõuetekohaselt vormistatud ja retsenseeritud uurimistööd.
3. Uurimistöö kaitsmisel tutvustab õpilane oma töö eesmärgi, töö käiku, tulemusi ja järeldusi ning vastab komisjoni ja retsensentide küsimustele.
4. Uurimistöö hindamisel arvestatakse:
 - töö sisu ja kvaliteeti;
 - uurimis- või praktilise töö protsessi;
 - juhendaja hinnangut õpilase tööpanusele ja koostööle;
 - retsensentide hinnanguid;
 - töö kaitsmise kvaliteeti.
5. Kui uurimistöö ei vasta kehtestatud nõuetele või seda ei esitata tähtjaks, määratakse õpilasele täiendav tähtaeg või järelkaitsmine kooli kehtestatud korras.

10.6 Uurimistöö hindamine

1. Uurimistöö hindamisel arvestatakse töö sisu, vormistust, uurimis- või praktilise töö protsessi, õpilase esinemist kaitsmisel ning tema panust töö valmimisse. Täpsemad hindamiskriteeriumid on sätestatud kooli uurimistööde hindamisjuhendis.
2. Uurimistööd hindab direktori kinnitatud kaitsmiskomisjon. Hindamisotsus võetakse vastu komisjoni liikmete häälteenamusega.
3. Uurimistöö kaitsmise tulemus ja hinne protokollitakse.
4. Kui uurimistöö jääb koostamata või kaitsmata, hinnatakse see hindegä „1“ („nõrk“) ning õpilane ei täida gümnaasiumi õppekavas sätestatud uurimistöö nõuet.
5. Õpilane võib põhjendatud juhtudel ja juhendaja nõusolekul kaitsta uurimistöö enne tavapärase kaitsmisperioodi.
6. Uurimistöö hindamisel võib kaitsmiskomisjon arvesse võtta õpilase osalemist uurimistööde konkurssidel, teadusvõistlustel, aineolümpiaadidel või muudes uurimusliku tegevusega seotud üritustes.
7. Riiklikel või rahvusvahelistel konkurssidel, teadusvõistlustel või aineolümpiaadidel saavutatud silmapaistvaid tulemusi võib kaitsmiskomisjoni otsusel arvestada uurimistöö hindamisel.
8. Kui õpilane ei ole saanud hindegä nõus, on tal õigus taotleda hindamise läbivaatamist kooli kehtestatud korras.

11. Õpilaste arengu, õppimise toetamise ja hindamise korraldus

11.1 Hindamise korraldus põhikoolis

11.1.1 Üldsätted

(1) Hindamine on süstemaatiline informatsiooni kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on edasise õppimise planeerimise aluseks.

(2) Õppimise hindamine on õppimisprotsessi lahutamatu osa. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, õpilase teadmisi, oskusi ja hoiakuid vastavalt õppekavas sätestatule. Hindamisel kasutatakse erinevaid meetodeid ja vahendeid. Õpilased peavad teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamiskriteeriumid. Hindamise kord tehakse õpilasele teatavaks aegsasti enne ülesannete sooritamist ning sellekohast teavet meenutab õpetaja pidevalt õppeaasta jooksul.

11.1.2 Hindamise eesmärgid ja põhimõtted

(1) Narva Keeltelütseumi põhikooli hindamise eesmärgid on järgmised:

- toetada õpilaste arengut;
- innustada ja juhatada õpilast sihikindlalt õppima;
- toetada õpilase enesehindamisoskuse kujunemist;
- aidata õpilast edaspidise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda tagasisidet õpilasele, õpetajatele ja vanematele õpilase arengust ning õpitulemuste saavutamisest;
- anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Narva Keeltelütseumi põhikoolis lähtutakse hindamisel järgmistest põhimõtetest:

- õpilane on orienteeritud pikaajalistele, kaugetele eesmärkidele ja individuaalse õppimisstiili kujundamisele;
- õpieesmärgid on kaasajas aktuaalsed ja huvipakkuvad ning need on selgelt määratletud - õpilastel õppimise kaudu ja õpetajatel õpetamise kaudu;
- õpetaja ergutab ja õpetab õpilasi õpitulemusi püstitatud eesmärkidega võrdlema, hindamine aitab seejuures otsustada, kas eesmärk saavutati;
- hindamine kajastab konkreetse lapse arengut ja ainekavades ettenähtud tulemusi;
- hindamise käigus kujuneb õpilastel oskus iseennast hinnata ja analüüsida.

11.1.3 Hindamisest teavitamise kord

(1) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamise kord hindamisest ja õpilasele pandud hinnetest ning nõuded õpilase käitumisele sätestatakse kooli kodukorras, mis on kättesaadav kooli veebilehel.

- (2) Kontrollhindamise aeg ja vorm tehakse aineõpetaja poolt õpilastele ning nende seaduslikele esindajatele teatavaks e-päeviku kontrolltööde graafiku kaudu.
- (3) Aineõpetajad ja klassijuhatajad teevad õpilastele ning nende seaduslikele esindajatele hindamise korra teatavaks õppeperioodi algul.
- (4) Aineõpetaja teeb õpilastele ja vanematele hindamise tulemused teatavaks mõistliku aja jooksul elektroonilise päeviku kaudu.
- (5) Kontrolltöö tulemused kannab aineõpetaja e-päevikusse kooli kehtestatud tähtaja jooksul: 1.-3. klassis – järgmiseks tunniks pärast töö kirjutamist; 4.-8. klassis – nädala jooksul; 9. klassis – 10 päeva jooksul.
- (6) Kokkuvõtvad hinded (õppeperioodi, poolaasta ja aasta hinded), käitumise ja hoolsuse hinded kannab aineõpetaja e-päevikusse vähemalt 2 korda aastas. Aineõpetajate poolt e-päevikusse kantud õpilase käitumise ja hoolsuse hinnete põhjal annab klassijuhataja õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale tagasisidet tema käitumise ja hoolsuse kohta õppeperioodi lõpus. Vanemate või 9. klassi õpilaste palvel kannab klassijuhataja need hinded õpilase hinnete tabelisse.
- (7) Kool teeb hindamise tulemused õpilasele ja tema seaduslikule esindajale kättesaadavaks e-päevikus. Õpilase seaduslik esindaja jälgib e-päeviku vahendusel õpilase õpitulemusi ja õpetajate tagasisidet.
- (8) Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Klassijuhataja informeerib sellest õpilase seaduslikku esindajat.
- (9) Põhikool informeerib õpilast ja tema seaduslikku esindajat edasiõppimisvõimalustest ja pakub sellekohast infot karjääri kavandamiseks.

11.1.4 Kujundav hindamine

- (1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning arenguvajaduste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja arenguvajadusi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- (2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ning läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada

tema käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(3) Õpilast kaasatakse enesehindamisse, et arendada tema oskust seada eesmärged ning analüüsida oma õppimist ja käitumist eesmärkidest lähtuvalt.

(4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib õppemeetodina kasutada õpimapi koostamist, mis sisaldab nii õpilaste õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimapi kasutamise tingimused ja hindamiskriteeriumid määrab õpetaja.

11.1.5 Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus ja kriteeriumid

(1) Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

1. Teadmisi ja oskusi hinnatakse jooksvalt ning kokkuvõtvalt õppeperioodi, poolaasta või õppeaasta lõpus. Õpilaste teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike tööde, praktiliste tööde, loovtööde ning muude õppeülesannete alusel, lähtudes kooli õppekavas sätestatud õpitulemustest.

2. Kontrolltööde ja teiste mahukamate kirjalike tööde aeg kavandatakse võimaluse korral kooskõlastatult teiste aineõpetajatega. Üldjuhul ei planeerita õpilasele ühel õppepäeval rohkem kui ühte kontrolltööd.

(2) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse viiepallisüsteemi.

- Hindega „5“ („väga hea“) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab täielikult õppekava nõuetele või ületab neid. Hindele „5“ vastab 90–100% maksimaalselt võimalikust punktisummast.
- Hindega „4“ („hea“) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid esineb üksikuid puudusi või ebatäpsusi. Hindele „4“ vastab 75–89% maksimaalselt võimalikust punktisummast.
- Hindega „3“ („rahuldav“) hinnatakse õpitulemust, kui õpilane on omandanud põhilised teadmised ja oskused ning suudab jätkata õpinguid ilma oluliste raskusteta. Hindele „3“ vastab 50–74% maksimaalselt võimalikust punktisummast.
- Hindega „2“ („puudulik“) hinnatakse õpitulemust, kui õpilasel esineb olulisi puudujääke teadmistes ja oskustes ning ta vajab täiendavat juhendamist. Hindele „2“ vastab 20–49% maksimaalselt võimalikust punktisummast.
- Hindega „1“ („nõrk“) hinnatakse õpitulemust, kui õpilane ei ole omandanud nõutavaid teadmisi ja oskusi ning tema teadmised ei võimalda jätkata õpinguid ilma oluliste raskusteta. Hindele „1“ vastab 0–19% maksimaalselt võimalikust punktisummast.

Kui õpilane parandab vastamise käigus iseseisvalt oma vea, ei mõjuta see üldjuhul hinnet.

(3) Õpilasele, kelle suuline vastus, kirjalik töö või praktiline töö on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või kes ei ole tööd mõjuval põhjusel sooritanud, võimaldatakse järelvastamine või

järeltöö sooritamise kooli kehtestatud korras. Kui töö on tehtud kõrvalise abiga või maha kirjutatud, võib õpetaja hinnata selle hindegas „1“ („nõrk“).

(4) 1. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kõikides õppeainetes esimesel poolaastal hinnete asemel sõnalist tagasisidet. Klassijuhataja teavitab õpilase vanemat või seaduslikku esindajat õpilase arengust ja õpitulemustest kooli kehtestatud korras.

11.1.6 Õpilaste sõnalise hindamise kord

11.1.6 Õpilaste sõnalise hindamise kord

(1) Narva Keeltelütseumi 1. klassis kasutatakse esimesel ja teasel õppeperioodil teadmiste ja oskuste hindamisel sõnalist tagasisidet. Õppeprotsessi jooksul jälgitakse õpilase arengut, õpitulemuste saavutamist ning õpioskuste kujunemist. Õpetaja fikseerib oma tähelepanekud vaatluslehtedel, vaatluspäevikus või muul sobival viisil. E-päevikusse kantakse õpilaste kohalolek, õpitud teemad ning õppetööga seotud teave.

(2) Sõnalist tagasisidet antakse:

- õpitulemuste saavutamise kohta;
- üldpädevuste ja õpioskuste kujunemise kohta;
- tunnetusprotsesside arengule, sealhulgas tähelepanu, kuulamisoskuse, vaatlemisoskuse, mõtlemise, kujutlusvõime ning peenmotoorika arengule;
- õppeprotsessis osalemise ja õppimise suhtumise kohta.

(3) Iga õppeperioodi lõpus koostab klassiõpetaja kokkuvõtva hinnangu, arvestades aineõpetajate tagasisidet ning õpilase arengut erinevates õppevaldkondades.

(4) Klassiõpetaja tutvustab õpilase vanemale või seaduslikule esindajale õpilase arengut ja õpitulemusi individuaalsete vestluste, hinnangulehtede või muude kokkulepitud tagasisidevormide kaudu.

(5) Sõnalise hindamise käigus pööratakse tähelepanu õpilase arengule ning tunnustatakse tema pingutusi, saavutusi ja edusamme.

11.1.7 Õpilaste hindamise kord

(1) I – III kooliastmes hinnatakse õpilaste õpitulemusi vastavas õppeaines järgmiselt: 1. klassis 1. ja 2. trimestril – sõnalised hinnangud; 1. klassis 3. trimestril ja 2.–9. klassis – hindeline hindamine.

(2) Õpetajate töökavades ja e-päevikus kajastatakse jooksvat ja kokkuvõtvat hindamist.

(3) Jooksvat hindamist teostatakse süstemaatiliselt. Jooksva (vahepealse) kontrolliga hinnatakse suuliseid vastuseid, kodutöid, mahult mitte suuri kirjalikke iseseisvaid töid, praktilisi ja loomingulisi töid. Jooksev kontroll on üksikasjalikult määratud õpetaja töökavas.

(4) Jooksev hindamine võib põhineda suulistel vastustel, kirjalikel töödel, praktilistel töödel, projektidel, loovtöödel, õpitegevuses osalemisel ning muudel õpitulemuste saavutamist võimaldavatel tegevustel.

(5) Õpilaste teadmisi ja oskusi hinnatakse kokkuvõtva hindegaga õppeperioodi, poolaasta ja õppeaasta tulemuste alusel. Kontrolltööde korraldamisel lähtutakse sotsiaalministri määruses „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“ sätestatud nõuetest.

(6) Kontrolltööde aeg kavandatakse õppetöö korraldamisel selliselt, et õpilasel oleks võimalik saavutada õpitulemused ning saada vajadusel tagasisidet enne kokkuvõtva hinde väljapanemist. Kontrolltöödest (läbiviimise aeg ja vorm) teavitatakse õpilasele õppeperioodi alguses. Kontrolltööde läbiviimise tähtajad vastavad õpetajate töökavadele ja koordineeritakse õppealajuhataja poolt.

(7) Lahtrisse «Tunni teema» pannakse kirja kontrolltöö teema ja vorm. Õpilaste hilinemised ja puudumised sisestatakse ainetunni veergu, milles toimus kontrolltöö. Kontrolltöö hinded kantakse päevikusse selleks ettenähtud veergu.

(8) Kontrolltöö on kohustuslik kõigile õpilastele. Kui kontrolltöö läbiviimise päeval õpilane puudub, siis pannakse e-päevikusse märged «–». Õpilane on kohustatud sooritama tegemata kontrolltöö kümne tööpäeva jooksul alates kooli saabumise päevast, kuid mitte hiljem kui kolm päeva enne õppeperioodihinde väljapanemist. Kui õpilane ei kasuta mõjuva põhjuseta võimalust tööd kokkulepitud tähtajaks järele teha, võib õpetaja hinnata töö hindegaga „1“ („nõrk“). Kontrolltöö tegemisel pannakse hinne e-päevikusse vastavasse tühja ruutu.

(9) Mitterahuldava kontrolltöö tulemuse saanud õpilasel on õigus see järele vastata või parandada õpetajaga kokkulepitud ajal. Järelevastamine või hinde parandamine toimub üldjuhul 10 õppepäeva jooksul alates hinde teatavaks tegemisest. Mõjuval põhjusel puudunud õpilasele võimaldatakse järelevastamine pärast kooli naasmist õpetajaga kokkulepitud ajal. Õppeperioodi hinde kujunemist mõjutava mitterahuldava tulemuse parandamine peab toimuma enne õppeperioodi hinde väljapanemist. Parandatud tulemus kantakse e-päevikusse.

(10) Õppeperioodihinne pannakse välja õppeperioodi lõpus õppeperioodi jooksul kogutud hinnangute ja hinnete alusel ning see peab kajastama õpilase teadmisi, oskusi ja õpitulemuste saavutamist.

Õppeperioodihinde kujunemiseks peab olema piisav arv hinnatud sooritusi. Üldjuhul on hinnete minimaalne arv õppeperioodis järgmine:

- vähemalt 4 hinnet õppeainetes, mida õpitakse 2 tundi nädalas;
- vähemalt 6 hinnet õppeainetes, mida õpitakse 3 tundi nädalas;
- vähemalt 8 hinnet õppeainetes, mida õpitakse 4 tundi nädalas;
- vähemalt 10 hinnet õppeainetes, mida õpitakse 5 või enam tundi nädalas.

Kokkuvõtva hinde määramisel arvestab aineõpetaja õpilase õpitulemusi tervikuna. Kokkuvõttev hinne ei kujune üksnes hinnete aritmeetilise keskmise alusel. Hinde määramisel võib õpetaja

arvestada erineva kaaluga hinnatavaid töid ja tegevusi, sealhulgas kontrolltöid, muid kirjalikke ja praktilisi töid, suulisi vastuseid ning iseseisvaid töid.

Kui õpilasel on õppeperioodi lõpus sooritamata kohustuslikud tööd või parandamata mitterahuldavad tulemused, arvestab aineõpetaja seda kokkuvõtva hinde määramisel.

(11) Aastahinne pannakse välja õppeaasta lõpus õppeperioodihinnete ning õpilase õpitulemuste alusel. Aastahinde määramisel arvestatakse õppeperioodihindeid tervikuna ning õpilase õpitulemusi kogu õppeaasta jooksul. Aastahinne ei kujune üksnes õppeperioodihinnete aritmeetilise keskmise alusel. Kui õppeaine trimestri- või poolaastahinne on jäänud välja panemata ning õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse vastaval õppeperioodil omandatud teadmised ja oskused aastahinde määramisel hindele „1“ („nõrk“) vastavaks. Kui aastahinde väljapanemise ajaks on õpilasel parandamata mitterahuldavad õppeperioodihinded, ei või aastahinne olla kõrgem kui „rahuldav“.

(12) Õppeainetes, mida õpitakse õppeaasta jooksul ühe nädalatunniga, pannakse kokkuvõttev hinne välja poolaasta (jaanuari) ja õppeaasta lõpus eelnenud perioodi jooksul saadud hinnete alusel.

(13) Õpilastele, kelle õppeperioodihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi vm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(14) Kui õppeaine õppeperioodihinne on jäänud välja panemata õpilase pikaajalise haiguse tõttu, siis määrab kooli õppenõukogu talle aega lisatööde tegemiseks ja hindamiseks. Kui õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, õpetaja võib hinnata omandamata õpitulemused hindegas „1“ („nõrk“).

(15) Kool võib arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust vastavalt õppekava punktis 7.1 lõige 12 sätestatud tingimustele ja korrale.

(16) 9. klassi õpilaste aastahinded pannakse välja enne põhikooli lõpetamise otsuse tegemist vastavalt kooli õppeaasta tegevuskavale.

11.1.8 Diferentseeritud hindamine

(1) Diferentseeritud hindamist rakendatakse õpilase individuaalsetest vajadustest lähtuvalt juhul, kui see on vajalik õpilase õpitulemuste saavutamise toetamiseks ning tuleneb hariduslikust erivajadusest, tugispetsialisti soovitudest või kooli määratud tugimeetmetest.

(2) Diferentseeritud hindamise eesmärk on võimaldada õpilasel näidata oma teadmisi ja oskusi viisil, mis arvestab tema individuaalseid eripärasid, kahjustamata seejuures õpitulemuste saavutamise nõudeid.

(3) Diferentseeritud hindamisel võib õpetaja kohandada hindamisviise, töö vormi, töö mahtu, tööks ettenähtud aega või muid hindamise tingimusi vastavalt õpilase vajadustele ja rakendatud tugimeetmetele.

(4) Diferentseeritud hindamise rakendamise otsustab kool koostöös õpilase, vanema, õpetaja ning vajaduse korral tugispetsialistidega.

(5) Diferentseeritud hindamise põhimõtted ja rakendatavad kohandused dokumenteeritakse vajaduse korral õpilase individuaalses õppekavas või muudes kooli õppekorralduslikes dokumentides.

(6) Diferentseeritud hindamise korral hinnatakse õpilase teadmisi, oskusi ja õpitulemuste saavutamist, arvestades tema individuaalseid eripärasid ning rakendatud tugimeetmeid.

11.1.9 Käitumise hindamine

(1) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine, üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine ning lugupidav suhtumine kaasõpilastesse, koolitöötajatesse ja kooli varasse.

(2) Hindega „eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes järgib järjepidevalt kooli kodukorda ja üldtunnustatud käitumisnorme, suhtub lugupidavalt teistesse ning on oma käitumisega eeskujuks kaasõpilastele.

(3) Hindega „hea” hinnatakse õpilast, kes järgib kooli kodukorda ja üldtunnustatud käitumisnorme ning käitub üldjuhul vastutustundlikult ja lugupidavalt.

(4) Hindega „rahuldav” hinnatakse õpilast, kelle käitumises on esinenud üksikuid rikkumisi või eksimusi kooli kodukorra või käitumisnormide vastu ning kes vajab aeg-ajalt täiendavat suunamist ja toetust.

(5) Hindega „mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes korduvalt rikub kooli kodukorda või üldtunnustatud käitumisnorme, ei muuda oma käitumist vaatamata suunamisele ning kelle käitumine häirib õppetööd või koolikeskkonna turvalisust.

11.1.10 Hoolsuse hindamine

(1) Õpilase hoolsuse hindamise aluseks on tema suhtumine õppimisse ja õppeülesannetesse, sealhulgas kohusetundlikkus, töökus, iseseisvus ning järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

(2) Hindega „eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes täidab õppeülesandeid alati kohusetundlikult, töötab iseseisvalt ja järjekindlalt, ilmutab omaalgatust ning viib alustatud töö lõpule.

(3) Hindega „hea” hinnatakse õpilast, kes täidab õppeülesandeid kohusetundlikult, töötab üldjuhul iseseisvalt ning suhtub õppimisse vastutustundlikult.

(4) Hindega „rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid vajab seejuures täiendavat suunamist või ei ole õppeülesannete täitmisel alati piisavalt järjekindel.

(5) Hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse hooletult või vastutustundetult, jätab sageli õppeülesandeid täitmata ega täida kokkulepitud õppetööga seotud nõudeid.

11.1.11 Hinnete ja hinnangute vaidlustamine

(1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hinnet või sõnalist hinnangut vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast selle teatavaks tegemist, esitades kooli direktorile kirjaliku taotluse koos põhjendustega.

(2) Direktor vaatab taotluse läbi, vajaduse korral küsib selgitusi hindamise läbi viinud õpetajalt ning teeb otsuse. Otsusest teavitatakse taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul alates otsuse tegemisest.

(3) Hindamise läbi viinud õpetaja annab direktori nõudmisel selgitusi hindamise aluste, kasutatud hindamiskriteeriumide ning antud hinde või hinnangu põhjendatuse kohta.

11.1.12 Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise

(1) Õppeaasta lõpus otsustab õppenõukogu aastahinnete alusel õpilase järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle jätmise või klassikursust kordama jätmise.

(2) Õpilase võib jätta täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tema teadmised ja oskused ei vasta õppekavas sätestatud õpitulemustele ning mille tõttu tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või anda samaväärne sõnaline hinnang.

(3) Täiendava õppetöö eesmärk on toetada õpilast õppekavas nõutavate teadmiste ja oskuste omandamisel. Täiendava õppetöö käigus täidab õpilane õpetaja juhendamisel õppeülesandeid ning tema teadmisi ja oskusi hinnatakse.

(4) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppetöö lõppu õppenõukogu määratud ajal. Aastahinne või lõplik sõnaline hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö tulemuste hindamist.

(5) Õppenõukogu võib põhjendatud otsusega jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ning õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutamiseks ei peeta otstarbekaks rakendada individuaalset õppekava või muid tugimeetmeid.

(6) Õppenõukogu võib põhjendatud otsusega jätta klassikursust kordama ka õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang.

(7) Enne klassikursuse kordama jätmise otsuse tegemist kuulab õppenõukogu ära õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul tema seadusliku esindaja arvamuse. Otsuses esitatakse põhjendused, mille alusel peetakse klassikursuse kordamist õpilase edasise arengu ja õpitulemuste saavutamise seisukohalt vajalikuks.

11.1.13 Õpilase järgmisse klassi üleviimine

- (1) Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu õppeaasta lõpus aastahinnete alusel.
- (2) Õpilased, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle enne õppeaasta lõppu. Õpilane, kes on jäetud täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle pärast täiendava õppetöö tulemuste hindamist, üldjuhul hiljemalt 30. augustiks.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilaste suhtes, kelle individuaalses õppekavas on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise tingimustes või tähtaegades.
- (4) Välisriigis õppinud õpilase õpingute jätkamise klassi määrab õppenõukogu, arvestades õpilase varasemaid õpinguid, saavutatud õpitulemusi ning vajaduse korral kooli poolt läbi viidud hindamise tulemusi.

11.1.14 Põhikooli lõpetamine

- (1) Põhikooli lõpetab õpilane, kelle õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ja ühe eksami omal valikul vastavalt kehtivates õigusaktides sätestatud tingimustele.
- (2) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, sooritab eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga. Kui õpilane sooritab B2-tasemega ühitatud eksami, kuid ei saavuta tasemetunnistuse väljastamiseks nõutavat tulemust, arvestatakse põhikooli lõpetamisel B1-tasemega ühitatud lõpueksami tulemust. Õpilane, kellele on väljastatud eesti keele oskuse C1-taseme tunnistus, ei pea sooritama eesti keele teise keelena põhikooli lõpueksamit.
- (3) Õpilase seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel võib õppenõukogu lugeda põhikooli lõpetanuks ning anda põhikooli lõputunnistuse õpilasele:
 - kellel on kuni kahes õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“;
 - kes on sooritanud kuni kolm põhikooli lõpueksamit tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest;
 - kellel on ühes õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ ning üks põhikooli lõpueksam on sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest, tingimusel et tegemist ei ole sama õppeainega.

Õppenõukogu otsuse tegemisel arvestatakse õpilase õpitulemusi tervikuna, tema arengut ning valmisolekut õpingute jätkamiseks.

- (4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on kooli õppekava või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud riikliku õppekava õpitulemusi, on põhikooli lõpetamise aluseks kooli või individuaalses

õppekavas määratud õpitulemuste saavutamine. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel kehtivates õigusaktides sätestatud korras.

(5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava alusel ettevalmistatud koolieksamina.

11.2 Hindamise korraldus gümnaasiumis

11.2.1 Üldsätted

(1) Hindamine on õpilase arengu, teadmiste, oskuste ja hoiakute kohta teabe kogumine, selle analüüsimine ning õpilasele tagasiside andmine. Hindamise eesmärk on toetada õppimist ja arengut ning anda alus edasise õppetöö kavandamiseks.

(2) Hindamine on õppe- ja kasvatusprotsessi lahutamatu osa. Hinnatakse õpitulemuste saavutamist ning õpilase teadmiste, oskuste ja pädevuste arengut. Hindamisel kasutatakse erinevaid hindamisviise ja -vahendeid. Õpilasi teavitatakse aegsasti sellest, mida, millal ja kuidas hinnatakse ning millised on hindamiskriteeriumid. Hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpetaja õppeaasta alguses ning vajaduse korral õppeaasta jooksul.

11.2.2 Hindamise eesmärgid ja põhimõtted

(1) Narva Keeltelütseumi gümnaasiumiastme hindamise eesmärgiks on:

- toetada õpilase arengut ja õppimist;
- anda õpilasele tagasisidet tema õpitulemuste ja arengu kohta;
- innustada ning suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- toetada õpilase enesehinnangu kujunemist ning teadlike haridus- ja karjäärivalikute tegemist;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus järgmise klassi üleviimise ning gümnaasiumi lõpetamise otsuste tegemiseks.

(2) Narva Keeltelütseumi gümnaasiumiastme hindamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- õpilast suunatakse seadma endale pikaajalisi eesmärke ning kujundama iseseisvaid õppimisoskusi;
- õpieesmärgid ja õpitulemused on selgelt määratletud kooli õppekavas;
- õpilased on teadlikud õppe eesmärkidest ning nende saavutamiseks vajalikest tegevustest;
- õpetaja toetab õpilast õpitulemuste võrdlemisel seatud eesmärkidega ning annab tagasisidet õppe edenemise kohta;
- hindamine kajastab õpilase arengut ja õpitulemuste saavutamist vastavalt õppekava nõuetele;
- hindamine toetab õpilase eneseanalüüsi- ja enesehindamisoskuse kujunemist.

11.2.3 Hindamisest teavitamise kord

- (1) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamise kord hindamisest, õpitulemuste kohta antud hinnetest ning õpilaste käitumisnõuded on sätestatud kooli kodukorras, mis on kättesaadav kooli veebilehel.
- (2) Aineõpetaja teeb õpilastele ja nende seaduslikele esindajatele kontrolltöö või muu kontrollhindamise toimumise aja ja vormi teatavaks e-päeviku kontrolltööde graafiku kaudu.
- (3) Kursuse alguses tutvustavad aineõpetajad ja klassijuhatajad õpilastele ning nende seaduslikele esindajatele hindamise põhimõtteid ja korda.
- (4) Aineõpetaja kannab jooksva hindamise tulemused e-päevikusse üldjuhul tunni toimumise päeval või esimesel võimalusel pärast hindamist.
- (5) Kontrolltööde, arvestuslike tööde ja teiste mahukamate hindeliste tööde tulemused kantakse e-päevikusse hiljemalt kümne tööpäeva jooksul pärast töö sooritamist.
- (6) Kursusehinne kantakse e-päevikusse pärast kursuse lõppu vastavalt koolis kehtestatud hindamiskorrale.
- (7) Õpilase ja tema seadusliku esindaja teavitamine loetakse toimunuks e-päevikus avaldatud teabe kaudu.
- (8) Gümnaasiumiastmes teavitatakse õpilasi ja nende seaduslikke esindajaid edasiõppimise võimalustest ning tagatakse õpilastele juurdepääs karjääriteenustele ja karjääriõppega seotud tegevustele.

11.2.4 Kujundav hindamine

- (1) Kujundav hindamine on õppeprotsessi käigus toimuv hindamine, mille eesmärk on toetada õpilase õppimist ja arengut. Kujundava hindamise käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid ja väärtushinnanguid, antakse tagasisidet õpilase saavutuste ning arenguvajaduste kohta, suunatakse ja motiveeritakse teda edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärged ja võimalusi. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu toetamisele, võrreldes tema saavutusi varasemate tulemustega. Tagasiside kirjeldab õigeaegselt ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ning arenguvajadusi ning sisaldab soovitusi edaspidiseks tegevuseks.
- (2) Õpilane saab suulist või kirjalikku tagasisidet õppetunni või muu õppetegevuse käigus õpetajalt, kaasõpilastelt või enesehindamise kaudu.
- (3) Õpilast kaasatakse hindamisprotsessi, et arendada tema oskust seada eesmärged, analüüsida oma õppimist ja käitumist ning võtta vastutust oma õpitulemuste eest. See toetab õpimotivatsiooni kujunemist ja enesejuhtimisoskuste arengut.
- (4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi, mis sisaldab õpilase töid, nende analüüsi ja tagasisidet. Õpimapp võib olla koostatud ühe õppeaine või mitme aine lõimingu põhjal

ning toetada läbivate teemade ja üldpädevuste kujunemist. Õpimappi võib kasutada arenguvestluse alusmaterjalina.

(5) Kui õpimappi kasutatakse kujundava hindamise vahendina, peavad selle eesmärk, koostamise põhimõtted, sisu ning hindamiskriteeriumid olema määratletud vastava õppeaine või kursuse õppekavas.

11.2.5 Teadmiste ja oskuste hindamise korraldamine ja kriteeriumid

(1) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kohustuslikes õppeainetes viiepalliskaalal põhinevat eristavat hindamist. Valikainetes kasutatakse mitteeristavat hindamist tulemustega „arvestatud“ (AR) ja „mittearvestatud“ (MA).

Õpilase poolt vastamise käigus iseseisvalt parandatud viga ei mõjuta õpitulemuse hindamist.

Eristaval hindamisel kasutatakse järgmisi hindeid:

- hindegaga „5“ („väga hea“) hinnatakse õpitulemust, mis vastab täielikult õppekava nõuetele või ületab neid. Punktiarvestuse korral vastab hindele „5“ tulemus 90–100% maksimaalsest punktisummast;
- hindegaga „4“ („hea“) hinnatakse õpitulemust, mis vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid sisaldab üksikuid ebatäpsusi või puudusi. Punktiarvestuse korral vastab hindele „4“ tulemus 75–89% maksimaalsest punktisummast;
- hindegaga „3“ („rahuldav“) hinnatakse õpitulemust, mis võimaldab õpilasel jätkata õpinguid ilma oluliste raskusteta. Punktiarvestuse korral vastab hindele „3“ tulemus 50–74% maksimaalsest punktisummast;
- hindegaga „2“ („puudulik“) hinnatakse õpitulemust, mille puhul õpilasel esineb olulisi puudujääke teadmistes ja oskustes ning mis võib põhjustada raskusi edasistes õpingutes. Punktiarvestuse korral vastab hindele „2“ tulemus 20–49% maksimaalsest punktisummast;
- hindegaga „1“ („nõrk“) hinnatakse õpitulemust, mille puhul nõutavad teadmised ja oskused on omandamata. Punktiarvestuse korral vastab hindele „1“ tulemus 0–19% maksimaalsest punktisummast.

Hindegaga „1“ hinnatakse õpitulemust, mitte õpilase käitumist või hoolsust.

Mitteeristaval hindamisel kasutatakse tulemusi „arvestatud“ (AR) ja „mittearvestatud“ (MA).

Tulemus „arvestatud“ antakse õpilasele, kelle teadmised, oskused või tegevuse tulemus vastavad õppekavas sätestatud õpitulemustele.

Tulemus „mittearvestatud“ antakse õpilasele, kelle teadmised, oskused või tegevuse tulemus ei vasta õppekavas sätestatud õpitulemustele piisaval määral.

(2) Õpilase teadmisi ja oskusi hinnatakse erinevate hindamisülesannete (sh kontrolltööd, praktilised tööd, projektid, esitlused, kirjalikud tööd ja suulised vastused) alusel. Hindamise tulemuste põhjal kujuneb kursusehinne.

10. klassi õpilastele korraldatakse õppeaasta lõpus matemaatika üleminekueksam ning 11. klassi õpilastele matemaatika ja inglise keele üleminekueksam. Üleminekueksamite materjalid koostavad vastavate ainevaldkondade õpetajad.

Üleminekueksamid viiakse läbi õppeaasta lõpus. Üleminekueksami tulemust võetakse arvesse kursusehinde või aastahinde kujunemisel vastavalt aineõpetaja kehtestatud hindamispõhimõtetele.

(3) Õpilasele, kelle suuline vastus, kirjalik või praktiline töö on hinnatud hindegas „puudulik“ või „nõrk“ või kellel on töö sooritamata, võimaldatakse järelevastamine või järeltöö tegemine.

Kui õpilane kasutab hindelise töö sooritamisel lubamatut kõrvalist abi või esitab teise isiku töö enda omana, võib töö hinnata hindegas „1“ („nõrk“).

11.2.6 Õpilaste hindamise kord

(1) Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi kursusepõhiselt. Hindamise aluseks on erinevad hindamisülesanded, sealhulgas kirjalikud tööd, kontrolltööd, praktilised tööd, projektid, esitlused, iseseisvad tööd ja suulised vastused.

(2) Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamine toimub süstemaatiliselt kogu kursuse vältel. Hindamise põhimõtted, tööde liigid ja hindamiskriteeriumid teeb õpetaja õpilastele teatavaks kursuse alguses.

(3) Kursuse jooksul kasutatakse erinevaid hindamisviise, sealhulgas:

- suulised vastused;
- kirjalikud tööd;
- testid ja kontrolltööd;
- praktilised tööd;
- projektid ja uurimuslikud ülesanded;
- esitlused;
- iseseisvad tööd;
- tunnis osalemine ja õpitegevus.

(4) Kursusehinne kujuneb kursuse jooksul saadud hinnete põhjal. Kursusehinde väljapanemisel arvestab õpetaja õpilase õpitulemuste vastavust ainekavas sätestatud õpitulemustele ning tema arengut kursuse jooksul.

(5) Kui õpilasel on kursuse lõpus sooritamata kohustuslik hindamisülesanne või parandamata hindegas „puudulik“ või „nõrk“ hinnatud oluline töö, võib see mõjutada kursusehinde kujunemist.

(6) Kontrolltööde ja teiste mahukamate hindamisülesannete ajad planeeritakse õppetöö käigus ning tehakse õpilastele teatavaks eelnevalt.

(7) Kui õpilane puudub hindamisülesande sooritamise ajal, võimaldatakse talle töö järele teha õpetajaga kokkulepitud ajal.

(8) Õpilasel on õigus parandada hindegas „puudulik“ või „nõrk“ hinnatud tööd õpetaja määratud tingimustel ja tähtajal.

(9) Kui kursusehinne on jäänud välja panemata pikaajalise puudumise või muu mõjuva põhjuse tõttu, määratakse õpilasele täiendav aeg vajalike õpitulemuste saavutamiseks ja hindamiseks.

(10) Erandjuhtudel võib direktor õpilase põhjendatud kirjaliku taotluse alusel lubada kursusehinde parandamist. Positiivse otsuse korral võimaldatakse õpilasel õpetajaga kooskõlastatud tingimustel ja tähtajal parandada üht või mitut hindamisülesannet, mille tulemusi arvestatakse kursusehinde kujunemisel.

11.2.7 Hinde ja hindamise vaidlustamine

(1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus vaidlustada õpilasele pandud hinne või antud sõnaline hinnang 10 päeva jooksul pärast hindamise tulemuse teatavastegemist, esitades direktorile kirjaliku põhjendatud taotluse.

(2) Direktor vaatab taotluse läbi, teeb otsuse ning teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

(3) Hinde või sõnalise hinnangu andnud õpetaja esitab direktorile hindamise alused ja põhjendused ning selgitab hindamise vastavust õppekavas ja hindamiskorras sätestatud nõuetele.

11.2.8 Õpilase jätmine täiendavale õppele

(1) Gümnaasiumiastme õpilasel, kellel on õppeaasta lõpus ühes või kahes õppeaines üle poole kursusehinnetest mitterahuldavad, on õigus õpetaja tööaja piires suveperioodil parandada mitterahuldavad kursusehinded vähemalt rahuldavaks.

(2) Kui gümnaasiumiastme õpilane ei saa tervises seisundi tõttu õppetöös osaleda ning tema õpinguid ei ole võimalik korraldada haiglaõppe või koduõppe vormis, võib õppenõukogu õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku taotluse ja tervises seisundit tõendavate dokumentide alusel pikendada õpingute läbimise aega.

11.2.9 Õpilase järgmise klassi üleviimine

(1) Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu õppeaasta tulemuste põhjal.

(2) Järgmise klassi viiakse üle õpilane, kes on täitnud gümnaasiumi õppekavas sätestatud õpitulemused ja muud õpingute jätkamise tingimused. Kui õpilase õpitulemused vajavad täiendavat hindamist või tal on täitmata õppeülesandeid, teeb õppenõukogu otsuse pärast nõutud õpitulemuste saavutamise kontrollimist, kuid hiljemalt 30. augustiks.

(3) Otsuse selle kohta, millises klassis jätkab õpinguid välisriigis õppinud õpilane, teeb õppenõukogu, arvestades õpilase varasemaid õpitulemusi ja õpingute vastavust kooli õppekavale.

11.2.10 Gümnaasiumi lõpetamine

(1) Gümnaasiumi lõputunnistuse annab kool õpilasele:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul tulemusega „arvestatud“;
- kes on sooritanud riiklikes õigusaktides sätestatud riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- kes on gümnaasiumi jooksul koostanud ja kaitsnud õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud eksternina lõpetamise korral.

(2) Gümnaasiumi lõpetanuks loetakse ekstern, kes on sooritanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eksamid ning aineeksamid nendes õppeainetes või kursustes, milles tal puuduvad lõputunnistusele kantavad tulemused või milles ta ei ole tõendanud õpitulemuste saavutatust varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses.

(3) Riigieksamite korraldus, sooritamise tingimused ja eritingimused kehtestatakse kehtivate õigusaktidega.

(4) Haridusliku erivajadusega õpilase puhul, kellele on individuaalse õppekavaga kehtestatud riiklikust õppekavast erinevad õpitulemused, on gümnaasiumi lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutamine. Muudetud õpitulemuste rakendamine kajastatakse gümnaasiumi lõputunnistusel vastavalt kehtivale korrale.

12. Andekate ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

12.1 Andekate õpilaste õppekorralduse põhimõtted

(1) Kool toetab andekate õpilaste arengut ning loob võimalusi nende võimete ja huvide süsteemseks arendamiseks. Õpilaste tugevuste ja andekuse märkamisel ning arendamisel teevad koostööd aineõpetajad, klassijuhatajad, huvitegevuse juhendajad, tugispetsialistid ja lapsevanemad.

(2) Andekate õpilaste arengut toetatakse õppetöös diferentseeritud õppe, täiendavate ülesannete, individuaalse juhendamise, huviringide, projektide ning muude arendavate tegevuste kaudu.

(3) Kool toetab õpilaste osalemist aineolümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel, konverentsidel ja muudes akadeemilistes ning loovtegevustes. Õppeaasta alguses kavandatakse olümpiaadideks ja võistlusteks ettevalmistamine ning õpilaste juhendamine toimub regulaarselt kogu õppeaasta vältel.

(4) Olümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel osalevatele õpilastele võib direktori otsusega võimaldada paindlikumat õppekorraldust. Vajaduse korral võib õpilase vabastada õppetööst võistluse, konkursi või olümpiaadi toimumise päeval ning võimaldada ettevalmistuseks täiendavat aega.

(5) Kool toetab õpilaste osalemist erinevates koolivälistes õppeprogrammides, sealhulgas kõrgkoolide, teadusasutuste ja teiste hariduspartnerite pakutavates tegevustes. Õpilase arengu toetamiseks teeb kool koostööd teiste õppeasutuste, organisatsioonide ja lapsevanematega.

(6) Õpilase individuaalse arengu toetamiseks võib kool arvestada tema varasemaid õpi- ja arengukogemusi ning teha kokkuleppel õpilase või alaealise õpilase puhul tema seadusliku esindajaga kohandusi õppesisus, õppekorralduses või õppekeskkonnas. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

(7) I ja II kooliastmes võib õppenõukogu põhjendatud otsusega ning õpilase või tema seadusliku esindaja arvamust ära kuulates viia õpilase erandjuhul ühest klassist teise. Otsuses põhjendatakse, kuidas klassi vahetamine toetab õpilase arengut ja õpitulemuste saavutamist.

12.2 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

12.2.1 Üldsätted

(1) Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilane on õpilane, kes oma andekuse, õpiraskuste, terviseseisundi, puude, käitumis- või tundeeluhäirete, pikemaajalise koolist puudumise või kooli õppekeele ebapiisava valdamise tõttu vajab muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, koormuses, õppekeskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õppe korralduses.

(2) Narva Keeltelütseum lähtub hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõttest. Kooli eesmärk on tagada igale õpilasele tema võimetest ja vajadustest lähtuv jõukohane õpe ning areng. Selleks on koolis loodud tugimeeskond ja tugisüsteem.

(3) Tugimeeskonda kuuluvad hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija, eripedagoog, logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, abiõpetajad ning vajaduse korral teised spetsialistid. Vajadusel kaasab kool kooliväliseid tugispetsialiste.

(4) Tugisüsteemi eesmärk on märgata võimalikult varakult õpi-, suhtlemis- ja käitumisraskusi ning rakendada õpilase arengut toetavaid meetmeid. Tugisüsteem toetab ka andekate õpilaste arengut.

(5) Haridusliku erivajaduse ilmnemisel korraldab hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija koostöös õpetajate, tugispetsialistide ja lapsevanematega õpilase vajaduste väljaselgitamise ning vajalike tugimeetmete rakendamise.

(6) Koolis rakendatavad tugimeetmed võivad olla muu hulgas:

- diferentseeritud õpe ja hindamine;
- aineõpetajate konsultatsioonid;
- õpiabi;
- logopeediline või eripedagoogiline tugi;
- individuaalne juhendamine;
- individuaalse õppekava koostamine ühes või mitmes õppeaines;
- muud õpilase vajadustest lähtuvad tugimeetmed.

(7) Õpilase individuaalse arengu toetamiseks võib kool teha kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas. Kui kohandustega kaasneb oluline muudatus õppekoormuses või õppe intensiivsuses võrreldes kooli või riikliku õppekavaga, koostatakse õpilasele individuaalne õppekava.

(8) Kui individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või õpilase vabastamine kohustusliku õppeaine õppimisest, rakendatakse seda koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel alusel.

(9) Tervislikel põhjustel koduõppel olevale gümnaasiumiõpilasele koostatakse individuaalne õppekava. Õpilase õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga koduõppel viibitud õppeaasta kohta vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

12.2.2 Õpetajate ja tugispetsialistide tegevused

12.2.2.1 Klassiõpetaja, klassijuhataja ja aineõpetaja

(1) Kui õpetaja märkab õpilasel hariduslikku erivajadust või selle tunnuseid, teavitab ta sellest klassijuhatajat, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerijat ning vajaduse korral teisi tugimeeskonna liikmeid ja kooli juhtkonda.

(2) Õpetaja rakendab õppetöös õpilase vajadustest lähtuvaid tugimeetmeid, sealhulgas diferentseeritud õpet, individuaalset juhendamist, sobivate õppematerjalide kasutamist ning muid õpilase arengut toetavaid meetodeid.

(3) Õpetaja jälgib ja analüüsib rakendatud tugimeetmete tulemuslikkust ning teeb vajaduse korral koostöös tugispetsialistidega muudatusi õppekorralduses või kasutatavates meetmetes.

(4) Klassijuhataja või klassiõpetaja teeb koostööd õpilase vanema või seadusliku esindajaga, teavitades teda õpilase arengust, vajadustest ning rakendatud tugimeetmetest.

(5) Õpilase tõhusamaks toetamiseks võivad klassiõpetaja, klassijuhataja ja aineõpetajad kasutada tugispetsialistide nõustamist ja konsultatsioone.

12.2.2.2 Koolis töötavad tugispetsialistid

(1) Kooli direktor määrab hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (HEVKO), kes korraldab koolisisest tugimeeskonnatööd ja koordineerib koostööd kooliväliste partneritega. HEVKO:

- toetab õpetajaid hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamisel;
- koordineerib tugispetsialistide koostööd;
- teeb koostöös tugimeeskonnaga ettepanekuid sobivate tugimeetmete rakendamiseks;
- jälgib ja hindab rakendatud tugimeetmete tulemuslikkust;
- korraldab õpilase individuaalse arengu jälgimise dokumenteerimist;

- nõustab vajaduse korral lapsevanemaid;
- teeb juhtkonnale ettepanekuid vajalike tugimeetmete rakendamiseks.

(2) Sotsiaalpedagoog osaleb hariduslike erivajadustega õpilaste vajaduste väljaselgitamisel ning toetab õpilasi sotsiaalsete, käitumuslike ja toimetulekuga seotud probleemide lahendamisel. Ta teeb koostööd õpilaste, perede, õpetajate ning vajaduse korral kooliväliste asutuste ja spetsialistidega.

(3) Koolipsühholoog toetab õpilaste vaimset heaolu, nõustab õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid ning osaleb õpilase arengut mõjutavate tegurite hindamisel. Vajaduse korral osaleb ta juhtumiaruteludes ning koostöös teiste spetsialistidega tugimeetmete kavandamisel.

(4) Logopeed toetab õpilase kõne-, keele- ja suhtlemisoskuste arengut ning osaleb õpilase erivajaduste väljaselgitamisel ja sobivate tugimeetmete kavandamisel. Logopeed teeb koostööd õpetajate, lapsevanemate ja teiste spetsialistidega, et toetada lugemis-, kirjutamis- ja kõneraskustega õpilaste arengut.

(5) Abiõpetaja toetab eelkõige hariduslike erivajadustega õpilaste osalemist õppetöös, aidates kaasa õppeülesannete mõistmisele, töökorraldusele ning õpioskuste kujunemisele. Abiõpetaja juhendab vajaduse korral õpilasi individuaalselt või väikestes rühmades, abistab õppematerjalide kasutamisel, toetab õpilaste iseseisvat tööd ning aitab kaasa õppetöös osalemisele ja koolikeskkonnas toimetulekule. Abiõpetaja tegutseb koostöös õpetajate, tugispetsialistide ja lapsevanematega.

12.2.3 HEV õpilastega töökorraldus koolis

- (1) Õpetaja, kes märkab õpilasel õpiraskusi, käitumis- või tundeeluhäireid, kooli õppekeele ebapiisavat valdamist või muid hariduslikule erivajadusele viitavaid tunnuseid, teavitab sellest klassijuhatajat ja vajaduse korral HEV-õpilaste õppe koordineerijat.
- (2) Klassijuhataja teeb koostööd õpilase vanema või seadusliku esindajaga ning kaasab vajaduse korral tugispetsialiste, et selgitada välja õpilase vajadused ning kavandada sobivad tugimeetmed. Vajaduse korral korraldab kool õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise.
- (3) 1. klassi õpilase puhul tutvub klassijuhataja koolivalmiduskaardiga õpilase kooli vastuvõtmisel. Koolivalmiduskaardil esitatud teave toetab õpilase arengu järgepidevat jälgimist, õppe individualiseerimist, hindamise diferentseerimist ning vajaduse korral tugimeetmete rakendamist.
- (4) Käitumis- või sotsiaalsete probleemide ilmnemisel teeb klassijuhataja koostööd sotsiaalpedagoogi ja/või koolipsühholoogiga.
- (5) HEV-õpilasele avatakse vajaduse korral õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart (ÕIK). ÕIK täitmises osalevad õpetajad ja tugispetsialistid ning selle täitmist koordineerib HEV-õpilaste õppe koordineerija. ÕIK-s dokumenteeritakse õpilase arengu jälgimisega seotud tähelepanekud, hindamistulemused, rakendatud tugimeetmed ning hinnang nende tulemuslikkusele.
- (6) Õpilasele, kellel esineb raskusi koolikohustuse täitmisel või õpitulemuste saavutamisel, pakub kool üldist tuge. Üldise toe meetmeteks võivad olla õpetaja individuaalne juhendamine, konsultatsioonid, õpiabi, diferentseeritud õpe ja hindamine, tugispetsialistide teenused ning muud õpilase vajadustest lähtuvad meetmed.
- (7) Individuaalne õppekava koostatakse õpilasele juhul, kui tema arenguks ja õpitulemuste saavutamiseks on vaja teha muudatusi õppesisus, õppekorralduses, õppekeskkonnas või õpitulemustes. Individuaalne õppekava võib olla koostatud ühes, mitmes või kõikides õppeainetes.
- (8) Kui üldise toe rakendamine ei ole piisav, võib kool koostöös vanema ja koolivälise nõustamismeeskonnaga rakendada õpilasele tõhustatud tuge või erituge vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- (9) Vajaduse korral suunatakse õpilane täiendavatele uuringutele või hindamisele. Õpilasele sobiva tugivajaduse ning õppekorralduse soovitusel annab kooliväline nõustamismeeskond. Kool lähtub õppe korraldamisel koolivälise nõustamismeeskonna soovitustest õigusaktides sätestatud korras.
- (10) Vähemalt üks kord õppeaastas ning koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaja lõppemisel hindab HEV-õpilaste õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega rakendatud toe tulemuslikkust ning teeb vajaduse korral ettepanekuid toe jätkamiseks, muutmiseks või lõpetamiseks.

13. Karjääriõpe

13.1 Karjääriinfo ja nõustamise korraldamine põhikoolis

- (1) Kool korraldab õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, karjääriinfo ja karjäärinõustamine) kättesaadavuse vastavalt nende vajadustele.
- (2) Õppe- ja kasvatustöö käigus käsitletakse läbivat teemat „Elukestev õpe ja karjääri kujundamine“, mille eesmärk on toetada õpilase kujunemist iseseisvalt mõtlevaks ja teadlikke valikuid tegevaks inimeseks.
- (3) Karjääriõppe toetamiseks võimaldatakse õpilastele tutvuda erinevate ametite, tegevusalade ja edasiõppimisvõimalustega. Selleks korraldatakse kohtumisi erinevate valdkondade esindajatega, õppekäike ning muid karjääriteadlikkust arendavaid tegevusi.
- (4) Karjääri kujundamisega seotud teemasid käsitletakse õppetöös, klassijuhatajatundides ning kooli poolt korraldatavates tegevustes, arvestades õpilaste vanust ja arengutaset.
- (5) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamine edasiõppimisvõimalustest ning karjääriõppega seotud tegevustest toimub kooli tavapäraste teavituskanalite kaudu.

13.2 Karjääriinfo ja nõustamise korraldamine gümnaasiumis

- (1) Kool toetab õpilaste karjääriplaneerimise pädevuste kujunemist ning korraldab õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamist edasiõppimis- ja tööturuvõimalustest.
- (2) Õppe- ja kasvatustöö käigus käsitletakse läbivat teemat „Elukestev õpe ja karjääri kujundamine“, mille eesmärk on toetada õpilase kujunemist iseseisvalt õppivaks, oma arengut kavandavaks ning teadlikke haridus- ja karjäärivalikuid tegevaks inimeseks.
- (3) Karjääriõppe toetamiseks võimaldatakse õpilastel tutvuda erinevate tegevusalade, ametite, ettevõtete, asutuste ja edasiõppimisvõimalustega. Selleks korraldatakse kohtumisi valdkondade esindajatega, õppekäike, teabepäevi ning muid karjääriteadlikkust arendavaid tegevusi.
- (4) Õpilasi teavitatakse kõrgkoolide, kutseõppeasutuste ja teiste haridusasutuste õppimisvõimalustest ning toetatakse nende osalemist infopäevadel, haridusmessidel ja avatud uste päevadel.
- (5) Vajaduse korral võimaldatakse õpilastele karjäärinõustamist ning teisi karjäärivalikuid toetavaid teenuseid.
- (6) Õpilasi julgustatakse uurima tööturu arengusuundi, haridusvõimalusi ja erinevaid karjääriradu ning kasutama selleks koolis pakutavaid õppimis- ja enesearenguvõimalusi.
- (7) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamine karjääriõppega seotud tegevustest ning edasiõppimisvõimalustest toimub kooli tavapäraste teavituskanalite kaudu.

14. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

- (1) Klassiõpetajad, klassijuhatajad ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ning toimetulekut koolis ja vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Põhikoolis selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning rakendatakse diferentseeritud õpet, et toetada iga õpilase arengut tema võimete ja huvide kohaselt. Gümnaasiumiastmes toetatakse õpilaste individuaalset arengut, iseseisvust ja eneseteostust. Õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, võimaldatakse täiendavat pedagoogilist juhendamist väljaspool õppetunde ning sellest teavitatakse seaduslikku esindajat.
- (2) Kool nõustab õpilasi ja seaduslikku esindajat õpilase arengu, õppimise, õppekorralduse ning haridusvalikute küsimustes. Vajaduse korral kaasatakse nõustamisse tugispetsialistid.
- (3) Kool korraldab õpilaste ja seaduslike esindajate teavitamist õppekorraldusest, edasiõppimisvõimalustest ja karjäärivalikutest ning tagab õpilastele karjääriteenuste kättesaadavuse. Erilist tähelepanu pööratakse gümnaasiumiastmes edasiõppimisvõimaluste, töömaailma ja tööturu arengusuundade tutvustamisele.
- (4) Kool tagab õpilastele ja seaduslikele esindajatele teabe kättesaadavuse õppe- ja kasvatustegevuse korralduse kohta ning võimaldab saada juhendamist ja nõustamist õppetööd puudutavates küsimustes. Õppeainete peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise põhimõtted ning kavandatavad õppe- ja kooliüritused tehakse õpilastele teatavaks õppeperioodi alguses.
- (5) Õpilasi ja seaduslikke esindajaid kaasatakse koolielu, õppimise ja arenguga seotud küsimuste arutamisse ning lahenduste kavandamisse, toetades koostööd kooli ja kodu vahel.

15. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

15.1 Õpetajate koostöö põhimõtted

- (1) Õpetajad teevad koostööd ainesektsioonides, õppenõukogus, klassijuhatajate koosolekutel, töökoosolekutel ning igapäevases kutsealases suhtluses, jagades kogemusi ja häid praktikaid.
- (2) Õppeaasta lõpus analüüsitakse õppenõukogus õppeaasta eesmärkide täitmist, hinnatakse saavutatud tulemusi ning kavandatakse järgmise õppeaasta prioriteedid, sealhulgas õppekava arendustegevused ja personali täiendusõpe.
- (3) Narva Kehtelütseumi õpetajad kuuluvad ainevaldkondade kaupa ainesektsioonidesse: algklasside, keelte ja kultuuri, matemaatika, loodusainete, sotsiaalsainete, võõrkeelte ning kehalise kasvatusa ainesektsiooni. Ainesektsiooni tööd juhib ainesektsiooni juht, kelle ülesandeks on koostöö korraldamine ja ainevaldkonna arendamine. Õppeaasta lõpus koostab iga ainesektsioon oma tegevuse analüüsi ja esitab selle kooli juhtkonnale.
- (4) Ainesektsioonide koostöö toimub regulaarsete töökoosolekute kaudu. Õppeaasta lõpus analüüsitakse arengukavas ja tööplaanides seatud eesmärkide täitmist ning kavandatakse järgmise õppeaasta tegevused.
- (5) Õpetajate koostöö eesmärk on toetada õppeainete lõimimist, ühisprojektide kavandamist ja läbiviimist, õppetegevuse arendamist, hindamispõhimõtete ühtlustamist ning õpilaste arengu toetamist. Õpetajad osalevad aktiivselt kooli arendustegevustes.
- (6) Kool toetab õpetajate osalemist erialastel konkurssidel, tunnustusprogrammides ja professionaalse arengu projektides. Osalemine aitab kaasa õpetajate kogemuste jagamisele, eneseanalüüsile ning kooli heade praktikate tutvustamisele.
- (7) Õpetajad teevad koostööd tugispetsialistidega, et toetada õpilaste õppimist, arengut ja heaolu. Vajaduse korral kavandatakse ühiselt sobivad tugimeetmed, õppekorralduslikud lahendused ja individuaalsed õpiteed.

15.2 Õpetajate töö planeerimise põhimõtted

- (1) Õpetaja planeerib õppetegevuse lähtudes õppekavas sätestatud õpitulemustest. Õpitulemused seotakse üldpädevuste, läbivate teemade ja lõiminguvõimalustega ning nende saavutamise hindamiseks kavandatakse sobivad hindamiskriteeriumid, hindamisviisid ja õppemeetodid.
- (2) Õppesisu käsitlemise viisi ja järjekorra valib aineõpetaja, tagades kooliastme lõpuks nõutud õpitulemuste, üldpädevuste ning aine- ja valdkonnapädevuste saavutamise.
- (3) Narva Kehtelütseumi õpetajad koostavad kooli õppekava alusel töökavad, arvestades õppeaine eesmärke, õpitulemusi, õpilaste vajadusi ning kooli eripära.
- (4) Töökavas täpsustatakse kooli ainekavas sätestatud, lähtudes konkreetse klassi eripärast, kasutatavatest õppematerjalidest ning õpetajatevahelisest koostööst.

(5) Töökavad koostatakse elektrooniliselt õppeaasta, õppeperioodi või kursuse kaupa vastavalt õppeaine eripärale ja õppekorraldusele.

(6) Töökavas esitatakse vähemalt:

- õpitulemused;
- peamised õppeteemad ja alateemad;
- käsitletavad põhimõisted;
- kasutatavad õppematerjalid;
- lõiminguvõimalused;
- hindamise põhimõtted ja kavandatud hindamisülesanded;
- olulisemate tööde ja kontrolltööde ajakava.

(7) Ainesektsioonides kooskõlastatakse ainealased töökavad ning kavandatakse õppeainetevaheline lõiming ja ühistegevused.

(8) I kooliastmes võivad paralleelklassides töötavad õpetajad kasutada ühiseid töökavasid, et tagada õppe järjepidevus ja ühtsed õpitulemused.

(9) Õpetajate töö planeerimise eesmärk on:

- tagada õpitulemuste saavutamine;
- toetada õpetajate koostööd ja õppeainete lõimimist;
- käsitleda läbivaid teemasid;
- toetada kooli arengukava ja õppeaasta eesmärkide elluviimist;
- arvestada õpilaste arenguvajaduste ja kooli võimalustega.

(10) Töökava koostamisel arvestab õpetaja klassi eripära, õpilaste arengutaset, kooli ressursse ning õppekeskkonna võimalusi.

15.3 Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

(1) Õpetaja koostab töökava kooli ainekava alusel elektroonilisel kujul ning esitab selle õppeaasta alguses õppealajuhatajale ülevaatamiseks. Töökava koostatakse üldjuhul iga klassi kohta eraldi, arvestades õpilaste vajadusi ja klassi eripära. Paralleelklassides võib kasutada ühist töökava.

(2) Töökava vormistatakse koolis kehtestatud vorminõuete kohaselt.

Tabel 4. Õpetaja töökava vormistamise näidis.

Tunni nr.	Kuupäev	Tunniteema	Mõisted*	Õppetegevus* *	Oodatavad tulemused** *	Hindamine*** *

- (3) Veerus «Mõisted» esitatakse õppetöös käsitletavat põhimõistet ning vajaduse korral teemaga seotud olulised terminid ja keelealased mõisted.
- (4) Töökavas kirjeldatakse kavandatud õppetegevusi, mis toetavad õpitulemuste saavutamist. Õppetegevused võivad hõlmata individuaalset ja rühmatööd, tekstide analüüsi, praktilisi tegevusi, uurimuslikku õpet, audiovisuaalsete materjalide kasutamist, loovülesandeid ning muid õppemeetodeid. Veerg „Õppetegevus“ kajastab tunni sisu, so tunni lühikonspekt.
- (5) Veerus «Oodatavad tulemused» märgitakse oodatavad õpitulemused, mis kirjeldavad teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mida õpilane õppeprotsessi käigus omandab.
- (6) Veerus «Hindamine» märgitakse määratakse hindamise põhimõtted, hindamisviisid ning olulisemad hinnatavad tegevused kooskõlas kooli hindamiskorraga.
- (7) Kontrolltööde ja teiste mahukamate hindamisülesannete kavandamisel lähtutakse koolis kehtivast hindamise korraldusest ning õpilaste õppekoormuse tasakaalustatud jaotusest. Kontrolltöö planeerimisel tuleb kindlasti märkida selle teemat ja toimumise aega.
- (8) Töökavas kasutatud lühendid ja tähised peavad olema üheselt mõistetavad. Kui töökavas kasutatakse lühendeid või tingmärke, siis tuleb töökava viimasel leheküljel esitada nende loetelu koos vastavate selgitustega.
- (9) Töökava koostamisel arvestab õpetaja kooli tööplaani, õppekäike, ülekoolilisi üritusi, koostöötegevusi ning kasvatustöö eesmärgi.

16. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Kooli õppekava koostamise, arendamise ja ajakohastamise korraldamise eest vastutab kooli direktor.
- (2) Kooli õppekava ning selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele.
- (3) Kooli õppekava ajakohastatakse vastavalt õigusaktide muudatustele, kooli arenguvajadustele ning õppe- ja kasvatustegevuse analüüsi tulemustele.
- (4) Kooli õppekava ja selle muudatused kehtestab direktor käskkirjaga.